

לְמוּד יוֹמִי

משניות זהר

בעידודו של
מו"ר הרה"צ שליט"א

יוצא לאור ע"י חסידי ברסלב
יבנאל עיר ברסלב,
עיר שומרי הלשון, עיר השמחה

פרשת
בראשית תשפ"ו

ניתן להשיג בתיבה בכניסה ל'היכל מוהרא"ש'
או שלח צרף למייל: breslevsheli1@gmail.com

נדפס לזכות נשמתו הטהורה
של כ"ק אדמו"ר עט"ר
מוהרא"ש
ר' אליעזר שלמה בן
ר' מנחם זאב זי"ע

לזכות מורנו ורבנו הרה"צ
ר' יצחק שמואל אהרן לעזער
שליט"א

יהי רצון שימשיך להנהיג את הקהילה הקדושה מתוך
בריאות איתנה ונחת מכל יצ"ח ותלמידיו

לזכות נשמתם הקדושה והטהורה של
רבי חייא ובניו חזקיה ויהודה
ולזכות
רב המנונא סבא ורב הונא ריש גלותא

טוֹב לוֹמַר לִפְנֵי הַלְמוּד :

הַלְמוּד בַּמִּשְׁנָיוֹת וּבַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ יִהְיֶה לְעִלּוּי הַשְּׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה וּלְהָקֵל צַעֲרָהּ, לְעִלּוּי כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּפְטְרוּ מִן הָעוֹלָם, גְּאֻלָּה, יְשׁוּעָה, רְפוּאָה וְהַצְלָחָה לְכָל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּרוּחָנִיוּת וּבְגַשְׁמִיוּת, גִּלּוּי מָשִׁיחַ צִדְקֵנוּ בְּרַחֲמִים וּבִנְיַן בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ וְתִפְאַרְתֵּנוּ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

מַסֶּכֶת נִדָּה פֶּרֶק ה

א. יוֹצֵא דֹּפֶן - אֵין יוֹשְׁבִין עָלָיו יְמֵי טֻמְאָה וִימֵי טָהֳרָה, וְאֵין חַיָּבִין עָלָיו קָרְבָּן. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: הֲרֵי זֶה כַּיָּלוּד. כָּל הַנָּשִׁים מִטַּמְּאוֹת בְּבֵית הַחִיצוֹן, שֶׁנֶּאֱמַר (וַיִּקְרָא טו, יט): "דָּם יִהְיֶה זָבָה בִּבְשָׂרָהּ". אֲבָל הַזָּב וּבַעַל קֶרִי - אֵינָן מִטַּמְּאִים, עַד שֶׁתֵּצֵא טֻמְאָתָן לַחוּץ: ב. הָיָה אוֹכֵל בַּתְּרוּמָה, וְהִרְגִּישׁ שֶׁנִּזְדַּעְזְעוּ אֵבָרָיו - אוֹחֵז בָּאַמָּה, וּבוֹלֵעַ אֶת הַתְּרוּמָה. וּמְטַמְּאִים בְּכָל שֶׁהוּא, אֲפִלּוּ כְּעֵין הַחַרְדָּל וּבְפָחוֹת מִכֵּן: ג. תִּינֶקֶת בַּת יוֹם אֶחָד - מְטַמְּאָה בְּנִדָּה. בַּת עֶשְׂרֵה יָמִים - מְטַמְּאָה בְּזִיבָה. תִּינוֹק בֶּן יוֹם אֶחָד - מְטַמֵּא בְּזִיבָה, וּמְטַמֵּא בִּנְגָעִים, וּמְטַמֵּא בְּטֻמְאַת מֵת, וְזוֹקֵק לַיִּבּוּם, וּפוֹטֵר מִן הַיִּבּוּם, וּמַאֲכִיל בַּתְּרוּמָה, וּפוֹסֵל מִן הַתְּרוּמָה, וְנוֹחֵל, וּמַנְחִיל, וְהַהוֹרְגוֹ חַיָּב, וַהֲרֵי הוּא לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ וּלְכָל קְרוֹבָיו כְּחָתָן שָׁלֵם: ד. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים וְיוֹם אֶחָד - מִתְקַדֶּשֶׁת בִּבְיאָה. וְאִם בָּא עָלֶיהָ יָבָם - קְנָאָהּ. וְחַיָּבִין עָלֶיהָ מִשּׁוּם אֵשֶׁת־אִישׁ, וּמְטַמְּאָה אֶת בּוֹעֲלָהּ לְטַמֵּא מִשְׁכָּב תַּחְתּוֹן כָּעֶלְיוֹן. נִשֵּׂאת לְכֹהֵן - תֹּאכַל בַּתְּרוּמָה. בָּא עָלֶיהָ אֶחָד מִן הַפְּסוּלִים - פְּסָלָהּ מִן הַכְּהֻנָּה. בָּא עָלֶיהָ אֶחָד מִכָּל הָעֲרָיוֹת הָאֲמוּרוֹת בַּתּוֹרָה - מוּמָתִין עַל יָדָהּ, וְהִיא פְּטוּרָה. פָּחוֹת מִכֵּן - כְּנוֹתֵן אֶצְבַּע בָּעַיִן: ה. בֶּן תֵּשַׁע שָׁנִים וְיוֹם אֶחָד שֶׁבָּא עַל יְבִמְתּוֹ - קְנָאָהּ. וְאֵינוֹ נוֹתֵן גֵּט, עַד שֶׁיַּגְדִּיל. וּמְטַמֵּא בְּנִדָּה, לְטַמֵּא מִשְׁכָּב תַּחְתּוֹן כָּעֶלְיוֹן, וּפוֹסֵל, וְאֵינוֹ מַאֲכִיל בַּתְּרוּמָה, וּפוֹסֵל אֶת הַבְּהֵמָה מֵעַל־גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ, וְנִסְקֶלֶת עַל יָדוֹ. וְאִם בָּא עַל אַחַת מִכָּל הָעֲרָיוֹת הָאֲמוּרוֹת בַּתּוֹרָה - מוּמָתִים עַל יָדוֹ, וְהוּא פָּטוּר: ו. בַּת אַחַת־עֶשְׂרֵה שָׁנָה וְיוֹם אֶחָד - נִדָּרֶיהָ נִבְדָּקִין. בַּת שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה שָׁנָה וְיוֹם אֶחָד - נִדָּרֶיהָ קַיָּמִין. וּבוֹדְקִין כָּל שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה. בֶּן שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה שָׁנָה וְיוֹם אֶחָד - נִדָּרָיו נִבְדָּקִים. בֶּן שְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה וְיוֹם אֶחָד - נִדָּרָיו קַיָּמִין. וּבוֹדְקִין כָּל שְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה. קֹדֶם לַזְּמַן הַזֶּה - אַף־עַל־פִּי שֶׁאָמְרוּ: 'יוֹדְעִין אָנוּ לְשֵׁם מִי נָדְרוּ', 'לְשֵׁם מִי הִקְדִּישׁוּ' - אֵין נִדְרֵיהֶם נֶדֶר, וְאֵין הֶקְדֵּשָׁן הֶקְדֵּשׁ. לְאַחַר הַזְּמַן הַזֶּה - אַף־עַל־פִּי שֶׁאָמְרוּ: 'אֵין אָנוּ יוֹדְעִין לְשֵׁם מִי נָדְרוּ', 'לְשֵׁם מִי הִקְדִּישׁוּ' - נִדְרָן נֶדֶר וְהֶקְדֵּשָׁן הֶקְדֵּשׁ: ז. מָשָׁל מָשְׁלוּ חֲכָמִים בְּאִשָּׁה: פַּגָּה, בֹּסֶר, וְצָמֶל. פַּגָּה - עוֹדָהּ תִּינוֹקֶת. בֹּסֶר - אֵלּוּ יְמֵי נְעוּרֶיהָ. בָּזוֹ וּבָזוֹ - אָבִיהָ זַכַּאי בִּמְצִיאָתָהּ וּבְמַעֲשֵׂה יָדֶיהָ וּבַהֲפָרַת נִדָּרֶיהָ. צָמֶל - כְּיוָן שֶׁבָּגְרָה, שׁוּב אֵין לְאָבִיהָ רְשׁוּת בָּהּ: ח. אֵיזֶהוּ סִימָנֶיהָ? רַבִּי יוֹסֵי הַגְּלִילִי אוֹמֵר: מִשֶּׁיַּעֲלֶה הַקֶּמֶט תַּחַת הַדַּד. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: מִשֶּׁיַּטּוּ הַדַּדִּים. בֶּן עַזַּאי אוֹמֵר: מִשֶּׁתַּשְׁחִיר הַפִּטְמָת. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: כְּדֵי שֶׁיְּהֵא נוֹתֵן יָדוֹ עַל הָעֵקֶץ, וְהוּא שׁוֹקֵעַ וְשׁוֹהֶא לַחֲזֹר: ט. בַּת עֶשְׂרִים שָׁנָה שֶׁלֹּא הֵבִיאָה שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת: תָּבִיא רְאָיָה שֶׁהִיא בַּת עֶשְׂרִים שָׁנָה, וְהִיא

אֲיִלוֹנִית - לֹא חוֹלֶצֶת וְלֹא מְתַיַּבֶּמֶת. בֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה שֶׁלֹּא הֵבִיא שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת: יָבִיא וְאָיָה שֶׁהוּא בֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה, וְהוּא סָרִיס - לֹא חוֹלֵץ וְלֹא מְיַבֵּם, אֶלּוּ דִּבְרֵי בֵּית־הִלֵּל. בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: זֶה וָזֶה בְּנֵי שְׁמוֹנֶה־עֶשְׂרֵה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: הַזָּכָר - כְּדִבְרֵי בֵּית־הִלֵּל, וְהַנְּקֵבָה - כְּדִבְרֵי בֵּית־שַׁמַּאי, שֶׁהָאִשָּׁה מְמַהֶרֶת לָבוֹא לִפְנֵי הָאִישׁ:

מַסֶּכֶת נִדָּה פֶּרֶק ו

א. בָּא סִימָן הַתַּחְתּוֹן עַד שֶׁלֹּא בָּא הָעֶלְיוֹן - אוֹ חוֹלֶצֶת אוֹ מְתַיַּבֶּמֶת. בָּא הָעֶלְיוֹן עַד שֶׁלֹּא בָּא הַתַּחְתּוֹן - אַף־עַל־פִּי שֶׁאֵי אֶפְשָׁר, רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: לֹא חוֹלֶצֶת וְלֹא מְתַיַּבֶּמֶת. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: אוֹ חוֹלֶצֶת אוֹ מְתַיַּבֶּמֶת, מִפְּנֵי שֶׁאָמְרוּ: אֶפְשָׁר לַתַּחְתּוֹן לָבוֹא, עַד שֶׁלֹּא בָּא הָעֶלְיוֹן, אֲבָל אִי אֶפְשָׁר לָעֶלְיוֹן לָבוֹא עַד שֶׁלֹּא בָּא הַתַּחְתּוֹן: ב. כַּיּוֹצֵא בוֹ: כָּל כְּלִי חֶרֶס שֶׁהוּא מַכְנִיס - מוֹצִיא. וְיֵשׁ שֶׁמּוֹצִיא וְאֵינוֹ מַכְנִיס. כָּל אֵבֶר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ צִפָּרֶן - יֵשׁ בּוֹ עֶצֶם, וְיֵשׁ שֶׁיֵּשׁ בּוֹ עֶצֶם וְאֵין בּוֹ צִפָּרֶן: ג. כָּל הַמִּטַּמֵּא מִדָּרֶס - מִטַּמֵּא טְמֵא מֵת. וְיֵשׁ שֶׁמִּטַּמֵּא טְמֵא מֵת, וְאֵינוֹ מִטַּמֵּא מִדָּרֶס: ד. כָּל הָרָאוּי לָדוּן דִּינֵי נְפָשׁוֹת - רָאוּי לָדוּן דִּינֵי מָמוֹנוֹת. וְיֵשׁ שֶׁרָאוּי לָדוּן דִּינֵי מָמוֹנוֹת וְאֵינוֹ רָאוּי לָדוּן דִּינֵי נְפָשׁוֹת. כָּל הַכָּשֵׁר לָדוּן - כָּשֵׁר לְהָעִיד. וְיֵשׁ שֶׁכָּשֵׁר לְהָעִיד וְאֵינוֹ כָּשֵׁר לָדוּן: ה. כָּל שֶׁחַיָּב בַּמַּעֲשְׂרוֹת - מִטַּמֵּא טְמֵאַת אֳכָלִים. וְיֵשׁ שֶׁמִּטַּמֵּא טְמֵאַת אֳכָלִין, וְאֵינוֹ חַיָּב בַּמַּעֲשְׂרוֹת: ו. כָּל שֶׁחַיָּב בַּפֵּאָה - חַיָּב בַּמַּעֲשְׂרוֹת. וְיֵשׁ שֶׁחַיָּב בַּמַּעֲשְׂרוֹת וְאֵינוֹ חַיָּב בַּפֵּאָה: ז. כָּל שֶׁחַיָּב בְּרֵאשִׁית הַגֵּז - חַיָּב בַּמַּתָּנוֹת. וְיֵשׁ שֶׁחַיָּב בַּמַּתָּנוֹת, וְאֵינוֹ חַיָּב בְּרֵאשִׁית הַגֵּז: ח. כָּל שֶׁיֵּשׁ לוֹ בְּעוּר - יֵשׁ לוֹ שְׁבִיעִית. וְיֵשׁ שֶׁיֵּשׁ לוֹ שְׁבִיעִית, וְאֵין לוֹ בְּעוּר: ט. כָּל שֶׁיֵּשׁ לוֹ קַשְׁקֶשֶׁת - יֵשׁ לוֹ סְנַפִּיר. וְיֵשׁ שֶׁיֵּשׁ לוֹ סְנַפִּיר, וְאֵין לוֹ קַשְׁקֶשֶׁת. כָּל שֶׁיֵּשׁ לוֹ קַרְנַיִם - יֵשׁ לוֹ טְלָפַיִם. וְיֵשׁ שֶׁיֵּשׁ לוֹ טְלָפַיִם, וְאֵין לוֹ קַרְנַיִם: י. כָּל הַטָּעוּן בְּרָכָה לְאַחֲרָיו - טָעוּן בְּרָכָה לְפָנָיו. וְיֵשׁ טָעוּן בְּרָכָה לְפָנָיו, וְאֵין טָעוּן בְּרָכָה לְאַחֲרָיו: יא. תִּינוֹקֶת שֶׁהֵבִיאָה שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת - אוֹ חוֹלֶצֶת אוֹ מְתַיַּבֶּמֶת, וְחַיֶּבֶת בְּכָל מִצְוֹת הָאֲמוּרוֹת בַּתּוֹרָה. וְכֵן תִּינוֹק שֶׁהֵבִיא שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת - חַיָּב בְּכָל מִצְוֹת הָאֲמוּרוֹת בַּתּוֹרָה. וְרָאוּי לִהְיוֹת בֶּן סוֹרֵר וּמוֹרֶה, מִשֶּׁיָּבִיא שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת, עַד שֶׁיַּקִּיף זָקָן - הַתַּחְתּוֹן וְלֹא הָעֶלְיוֹן, אֶלָּא שֶׁדִּבְּרוּ חֲכָמִים בְּלָשׁוֹן נְקִיָּה. תִּינֶקֶת שֶׁהֵבִיאָה שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת - אֵינָהּ יְכוֹלָה לְמָאן. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: עַד שֶׁיִּרְבֶּה הַשָּׁחוֹר: יב. שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת הָאֲמוּרוֹת בַּפֶּרָה, וּבַנְּגָעִים, וְהָאֲמוּרוֹת בְּכָל מָקוֹם - כְּדֵי לָכוֹף רֹאשָׁן לְעִקָּרָן, דִּבְרֵי רַבִּי יִשְׁמָעֵאל. רַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר: כְּדֵי לִקְרֹץ בַּצִּפָּרֶן. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: כְּדֵי שֶׁיְּהוּ נִטָּלוֹת בַּזּוּג: יג. הָרוֹאָה כֶּתֶם - הֲרֵי זוֹ מְקַלְקֶלֶת, וְחוֹשֶׁשֶׁת מִשּׁוּם זוֹב; דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: אֵין בַּכְּתָמִים מִשּׁוּם זוֹב: יד.

הָרוֹאָה יוֹם אַחַד־עָשָׂר בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת, תְּחִלַּת נִדָּה וְסוֹף נִדָּה, תְּחִלַּת זִיבָה וְסוֹף זִיבָה, יוֹם אַרְבָּעִים לַזָּכָר וְיוֹם שְׁמוֹנִים לַנְּקֵבָה, בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת לְכֻלָּן - הֲרֵי אֵלּוּ טוֹעוֹת. אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ: עַד שֶׁאַתֶּם מְתַקְּנִים אֶת הַשּׁוֹטוֹת, תַּקְּנוּ אֶת הַפִּקְחוֹת:

מַסֶּכֶת נִדָּה פֶּרֶק ז

א. דַּם הַנִּדָּה וּבְשַׂר הַמֵּת - מְטַמְּאִין לַחִין וּמְטַמְּאִין יְבֵשִׁין. אֲבָל הַזּוֹב, וְהַנִּיעַ, וְהָרֹק, וְהַשֶּׁרֶץ, וְהַנְּבֵלָה, וְשִׁכְבַת זֶרַע - מְטַמְּאִין לַחִין, וְאֵין מְטַמְּאִין יְבֵשִׁין. וְאִם יְכוֹלִין לְהִשָּׁרוֹת וְלַחֲזֹר לִכְמוֹת שֶׁהֵן - מְטַמְּאִין לַחִין וּמְטַמְּאִין יְבֵשִׁין. וְכַמָּה הִיא שְׁרִיָּתָן? בַּפּוֹשְׁרִין מֵעֵת לְעֵת. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: בְּשַׂר הַמֵּת יָבֵשׁ, וְאֵינוֹ יָכוֹל לְהִשָּׁרוֹת וְלַחֲזֹר לִכְמוֹת שֶׁהָיָה - טָהוֹר:

ב. הַשֶּׁרֶץ שֶׁנִּמְצָא בַּמָּבוֹי - מְטַמֵּא לְמַפְרֵעַ, עַד שֶׁיֹּאמַר: 'בָּדַקְתִּי אֶת הַמָּבוֹי הַזֶּה, וְלֹא הָיָה בּוֹ שֶׁרֶץ', אוֹ עַד שְׁעַת הַכִּבּוּד. וְכֵן פֶּתַח שֶׁנִּמְצָא בֶּחָלוּק - מְטַמֵּא לְמַפְרֵעַ, עַד שֶׁיֹּאמַר: 'בָּדַקְתִּי אֶת הֶחָלוּק הַזֶּה, וְלֹא הָיָה בּוֹ פֶּתַח', אוֹ עַד שְׁעַת הַכִּבּוּס. וּמְטַמֵּא בֵּין לַח בֵּין יָבֵשׁ. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: הַיָּבֵשׁ - מְטַמֵּא לְמַפְרֵעַ, וְהַלַּח - אֵינוֹ מְטַמֵּא אֶלָּא עַד שָׁעָה שֶׁהוּא יָכוֹל לַחֲזֹר וְלִהְיוֹת לַח: ג. כָּל הַכִּתְמִין הַבָּאִים מֵרֶקֶם - טְהוֹרִין. רַבִּי יְהוּדָה מְטַמֵּא, מִפְּנֵי שֶׁהֵם גֵּרִים וְטוֹעִין. הַבָּאִין מִבֵּין הַגּוֹיִם - טְהוֹרִין. מִבֵּין יִשְׂרָאֵל וּמִבֵּין הַכּוּתִים - רַבִּי מֵאִיר מְטַמֵּא. וַחֲכָמִים מְטַהֲרִין, מִפְּנֵי שֶׁלֹּא נֶחְשְׁדוּ עַל כִּתְמֵיהֶן: ד. כָּל הַכִּתָּמִים הַנִּמְצָאִים בְּכָל מָקוֹם - טְהוֹרִין, חוּץ מִן הַנִּמְצָאִים בַּחֲדָרִים וּבִסְבִיבוֹת בֵּית הַטְּמָאוֹת. בֵּית הַטְּמָאוֹת שֶׁל כּוּתִים - מְטַמְּאִין בָּאֹהֶל, מִפְּנֵי שֶׁהֵם קוֹבְרִין שָׁם אֶת הַנְּפָלִים. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: לֹא הָיוּ קוֹבְרִין אֶלָּא מַשְׁלִיכִין וְחַיָּה גּוֹרֶרְתָן: ה. נֶאֱמָנִים לוֹמַר: 'קְבַרְנוּ שָׁם אֶת הַנְּפָלִים', אוֹ: 'לֹא קְבַרְנוּ'. נֶאֱמָנִים לוֹמַר עַל הַבְּהֵמָה אִם בְּכְרָה, אִם לֹא בְּכְרָה. נֶאֱמָנִים עַל צִיּוּן קְבָרוֹת, וְאֵין נֶאֱמָנִין לֹא עַל הַסְּכָכוֹת וְלֹא עַל הַפְּרָעוֹת וְלֹא עַל בֵּית הַפְּרָס. זֶה הַכְּלָל: דָּבָר שֶׁחֲשׁוּדִים בּוֹ - אֵין נֶאֱמָנִים עָלָיו:

מַסֶּכֶת נִדָּה פֶּרֶק ח

א. הָרוֹאָה כֶּתֶם עַל בְּשָׂרָהּ: כִּנֶּגֶד בֵּית הַתֶּרְפָּה - טְמֵאָה. וְשֶׁלֹּא כִּנֶּגֶד בֵּית הַתֶּרְפָּה - טְהוֹרָה. עַל עֲקֵבָהּ, וְעַל רֹאשׁ גּוּדָלָהּ - טְמֵאָה. עַל שׁוֹקָהּ וְעַל פַּרְסוֹתֶיהָ: מִבִּפְנִים - טְמֵאָה. מִבַּחוּץ - טְהוֹרָה. וְעַל הַצְּדָדִין מִכָּאן וּמִכָּאן - טְהוֹרָה. רָאֲתָה עַל חֲלוּקָהּ: מִן הַחֲגוֹר וּלְמַטָּה - טְמֵאָה. מִן הַחֲגוֹר וּלְמַעְלָה - טְהוֹרָה. רָאֲתָה עַל בֵּית יָד שֶׁל חָלוּק: אִם מַגִּיעַ כִּנֶּגֶד בֵּית הַתֶּרְפָּה - טְמֵאָה. וְאִם לָאו - טְהוֹרָה. הָיְתָה פּוֹשְׁטָתוֹ וּמִתְכַּסָּה בּוֹ בַּלַּיְלָה: כָּל מָקוֹם שֶׁנִּמְצָא בּוֹ כֶּתֶם - טְמֵאָה, מִפְּנֵי שֶׁהוּא חוֹזֵר. וְכֵן בַּפָּלְיוֹם: ב. וְתוֹלָה בְּכָל דָּבָר שֶׁהִיא יְכוֹלָה לִתְלוֹת: שְׁחָטָה בְּהֵמָה חַיָּה וָעוֹף, נִתְעַסְּקָה

בִּכְתָמִים, אוֹ שֶׁיָּשְׁבָה בְּצַד הָעֲסוּקִים בָּהֶן, הָרְגָה מַאֲכֶלֶת - הֲרֵי זוֹ תּוֹלָה בָּהּ. עַד כַּמָּה הִיא תּוֹלָה? רַבִּי חֲנִינָא בֶּן אַנְטִיגְנוֹס אוֹמֵר: עַד כִּגְרִיס שֶׁל פּוֹל, וְאַף־עַל־פִּי שֶׁלֹּא הָרְגָה. וְתוֹלָה בִּבְנָהּ אוֹ בְּבַעְלָהּ. אִם יֵשׁ בָּהּ מַכָּה, וְהִיא יְכוֹלָה לְהַגְלַע וּלְהוֹצִיא דָּם - הֲרֵי זוֹ תּוֹלָה בָּהּ: ג. מַעֲשֶׂה בְּאִשָּׁה אַחַת שֶׁבָּאת לִפְנֵי רַבִּי עֲקִיבָא, אָמְרָה לוֹ: 'רָאִיתִי כֶּתֶם'. אָמַר לָהּ: 'שֶׁמָּא מַכָּה הָיְתָה בִיךְ?'. אָמְרָה לוֹ: 'הֵן, וְחָיְתָה'. אָמַר לָהּ: 'שֶׁמָּא יְכוֹלָה לְהַגְלַע וּלְהוֹצִיא דָּם?' אָמְרָה לוֹ: 'הֵן' - וְטִהֲרָהּ רַבִּי עֲקִיבָא. רָאָה תַּלְמִידָיו מִסְתַּכְּלִין זֶה בָּזֶה. אָמַר לָהֶם, מָה הַדָּבָר קָשֶׁה בְּעֵינֵיכֶם? שֶׁלֹּא אָמְרוּ חֲכָמִים הַדָּבָר לְהַחְמִיר אֶלָּא לְהָקֵל, שֶׁנֶּאֱמַר (וַיִּקְרָא טו, יט): "וְאִשָּׁה כִּי תִהְיֶה זָבָה דָּם יִהְיֶה זֹבָהּ בִּבְשָׂרָהּ", "דָּם" - וְלֹא כֶּתֶם: ד. עֵד שֶׁהוּא נָתוּן תַּחַת הַכַּר, וְנִמְצָא עָלָיו דָּם: עָגֹל - טָהוֹר, מָשׁוּךְ - טָמֵא; דִּבְרֵי רַבִּי אֶלְעָזָר בַּר רַבִּי צָדוֹק:

מַסֶּכֶת נִדָּה פֶּרֶק ט

א. הָאִשָּׁה שֶׁהִיא עוֹשָׂה צְרָכֶיהָ וְרָאֲתָה דָּם - רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: אִם עוֹמֶדֶת - טְמֵאָה. וְאִם יוֹשֶׁבֶת - טְהוֹרָה. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ טְהוֹרָה: ב. אִישׁ וְאִשָּׁה שֶׁעָשׂוּ צְרָכֵיהֶן לְתוֹךְ הַסַּפָּל, וְנִמְצָא דָּם עַל הַמַּיִם - רַבִּי יוֹסֵי מְטַהֵר. וְרַבִּי שִׁמְעוֹן מְטַמֵּא, שֶׁאֵין דֶּרֶךְ הָאִישׁ לְהוֹצִיא דָּם, אֶלָּא שֶׁחֻזְקַת דָּמִים מִן הָאִשָּׁה: ג. הִשְׁאִילָה חֲלוּקָה לַנָּכְרִית אוֹ לַנִּדָּה - הֲרֵי זוֹ תּוֹלָה בָּהּ. שָׁלֹשׁ נָשִׁים שֶׁלָּבְשׁוּ חֲלוּק אֶחָד, אוֹ שֶׁיָּשְׁבוּ עַל סַפְסָל אֶחָד, וְנִמְצָא עָלָיו דָּם - כֻּלָּן טְמֵאוֹת. יָשְׁבוּ עַל סַפְסָל שֶׁל אֶבֶן אוֹ עַל הָאִצְטַבָּא שֶׁל מֶרְחָץ - רַבִּי נְחֶמְיָה מְטַהֵר; שֶׁהָיָה רַבִּי נְחֶמְיָה אוֹמֵר: כָּל דָּבָר שֶׁאֵינוֹ מְקַבֵּל טֻמְאָה - אֵינוֹ מְקַבֵּל כְּתָמִים: ד. שָׁלֹשׁ נָשִׁים שֶׁהָיוּ יְשֵׁנוֹת בְּמִטָּה אַחַת, וְנִמְצָא דָּם תַּחַת אַחַת מֵהֶן - כֻּלָּן טְמֵאוֹת. בָּדְקָה אַחַת מֵהֶן וְנִמְצֵאת טְמֵאָה - הִיא טְמֵאָה וּשְׁתֵּיהֶן טְהוֹרוֹת, וְתוֹלוֹת זוֹ בָּזוֹ. וְאִם לֹא הָיוּ רְאוּיוֹת לִרְאוֹת - רוֹאִין אוֹתָן כְּאִלּוּ הֵן רְאוּיוֹת: ה. שָׁלֹשׁ נָשִׁים שֶׁהָיוּ יְשֵׁנוֹת בְּמִטָּה אַחַת, וְנִמְצָא דָּם תַּחַת הָאֶמְצָעִית - כֻּלָּן טְמֵאוֹת. תַּחַת הַפְּנִימִית - שְׁתַּיִם הַפְּנִימִיּוֹת טְמֵאוֹת וְהַחִיצוֹנָה טְהוֹרָה. תַּחַת הַחִיצוֹנָה - שְׁתַּיִם הַחִיצוֹנוֹת טְמֵאוֹת וְהַפְּנִימִית טְהוֹרָה. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: אֵימָתַי? בִּזְמַן שֶׁעָבְרוּ דֶּרֶךְ מַרְגְּלוֹת הַמִּטָּה. אֲבָל אִם עָבְרוּ שִׁלְשְׁתָּן דֶּרֶךְ עֲלִיָּה - כֻּלָּן טְמֵאוֹת. בָּדְקָה אַחַת מֵהֶן וְנִמְצֵאת טְהוֹרָה - הִיא טְהוֹרָה וּשְׁתַּיִם טְמֵאוֹת. בָּדְקוּ שְׁתַּיִם וּמָצְאוּ טְהוֹרוֹת - הֵן טְהוֹרוֹת וּשְׁלִישִׁית טְמֵאָה. שִׁלְשְׁתָּן, וּמָצְאוּ טְהוֹרוֹת - כֻּלָּן טְמֵאוֹת. לְמָה הַדָּבָר דּוֹמֶה? לְגַל טָמֵא שֶׁנִּתְעָרֵב בֵּין שְׁנֵי גַּלִּים טְהוֹרִים, וּבָדְקוּ אֶחָד מֵהֶן וּמָצְאוּ טָהוֹר - הוּא טָהוֹר וּשְׁנַיִם טְמֵאִין. שְׁנַיִם וּמָצְאוּ טְהוֹרִים - הֵם טְהוֹרִים וּשְׁלִישִׁי טָמֵא. שִׁלְשְׁתָּן וּמָצְאוּ טְהוֹרִים - כֻּלָּן טְמֵאִים, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר; שֶׁרַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: כָּל

דָּבָר שֶׁהוּא בְּחֶזְקַת טְמֵאָה - לְעוֹלָם הוּא בְּטֻמְאָתוֹ, עַד שֶׁיְּוַדַּע לָךְ, טְמֵאָה הֵיכָן הֵיא. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: בּוֹדֵק עַד שֶׁמַּגִּיעַ לַסֶּלַע אוֹ לַבְּתוּלָה: ו. שִׁבְעָה סַמָּנִין מַעֲבִירִין עַל הַכֶּתֶם: רֹק תָּפֵל, וּמֵי גְּרִיסִין, וּמֵי רַגְלַיִם, וְנֶתֶר, וּבוֹרִית, קְמוֹנְיָא, וְאַשְׁלָג. הִטְבִּילוֹ וְעָשָׂה עַל גַּבָּיו טָהֳרוֹת, הֶעֱבִיר עָלָיו שִׁבְעָה סַמָּנִין וְלֹא עָבַר - הֲרֵי זֶה צָבַע, הַטְּהָרוֹת - טְהוֹרוֹת, וְאֵינוֹ צָרִיךְ לְהַטְבִּיל. עָבַר אוֹ שֶׁדְּהָה - הֲרֵי זֶה כֶּתֶם, וְהַטְּהָרוֹת - טְמֵאוֹת, וְצָרִיךְ לְהַטְבִּיל: ז. אֵיזֶהוּ רֹק תָּפֵל? כֹּל שֶׁלֹּא טָעַם כְּלוּם. מֵי גְּרִיסִין? לְעִיסַּת גְּרִיסִין שֶׁל פּוֹל, חֲלוּקַת נֶפֶשׁ. מֵי רַגְלַיִם? שֶׁהֶחֱמִיצוּ. וְצָרִיךְ לְכַסְכֵּס שָׁלֹשׁ פְּעָמִים לְכָל אֶחָד וְאֶחָד. הֶעֱבִירָן שֶׁלֹּא כְּסִדְרָן, אוֹ שֶׁהֶעֱבִיר שִׁבְעָה סַמָּנִין כְּאַחַת - לֹא עָשָׂה וְלֹא כְלוּם: ח. כָּל אִשָּׁה שֶׁיֵּשׁ לָהּ וֶסֶת - דַּיָּהּ שֶׁעָתָה. וְאֵלּוּ הֵן הַוְּסָתוֹת: מְפַהֶקֶת, וּמְעַטֶּשֶׁת, וְחוֹשֶׁשֶׁת בְּפִי כְרֵסָהּ, וּבְשִׁפּוּלֵי מֵעֶיהָ, וְשׁוֹפַעַת, וּכְמִין צְמַרְמֹרֶת אוֹחֶזֶת אוֹתָהּ, וְכֵן כַּיּוֹצֵא בָּהֶן. וְכָל שֶׁקְּבָעָה לָהּ שָׁלֹשׁ פְּעָמִים - הֲרֵי זֶה וֶסֶת: ט. הָיְתָה לְמוּדָה לִהְיוֹת רוֹאָה בְּתְחִלַּת הַוְּסָתוֹת - כָּל הַטָּהֳרוֹת שֶׁעָשְׂתָה בְּתוֹךְ הַוְּסָתוֹת, טְמֵאוֹת. בְּסוֹף הַוְּסָתוֹת - כָּל הַטָּהֳרוֹת שֶׁעָשְׂתָה בְּתוֹךְ הַוְּסָתוֹת, טְהוֹרוֹת. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: אַף יָמִים וְשָׁעוֹת וְסָתוֹת. הָיְתָה לְמוּדָה לִהְיוֹת רוֹאָה עִם הֶנֵּץ הַחַמָּה - אֵינָהּ אֲסוּרָה אֶלָּא עִם הֶנֵּץ הַחַמָּה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: כָּל הַיּוֹם שָׁלָהּ: י. הָיְתָה לְמוּדָה לִהְיוֹת רוֹאָה יוֹם חֲמִשָּׁה־עָשָׂר וְשִׁנְּתָה לִהְיוֹת רוֹאָה לְיוֹם עֶשְׂרִים - זֶה וָזֶה אֲסוּרִין. שִׁנְּתָה פַּעֲמַיִם לְיוֹם עֶשְׂרִים - זֶה וָזֶה אֲסוּרִין. שִׁנְּתָה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים לְיוֹם עֶשְׂרִים - הֲתַר חֲמִשָּׁה־עָשָׂר וְקָבְעָה לָהּ יוֹם עֶשְׂרִים, שֶׁאֵין אִשָּׁה קוֹבַעַת לָהּ וֶסֶת, עַד שֶׁתִּקְבְּעֶנָּה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים. וְאֵינָהּ מְטַהֶרֶת הַוֶּסֶת, עַד שֶׁתֵּעָקֵר מִמֶּנָּה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים: יא. נָשִׁים בִּבְתוּלֵיהֶם כַּגְּפָנִים, יֵשׁ גֶּפֶן שֶׁיֵּינָהּ אָדוֹם, וְיֵשׁ גֶּפֶן שֶׁיֵּינָהּ שָׁחוֹר, וְיֵשׁ גֶּפֶן שֶׁיֵּינָהּ מְרֻבֶּה, וְיֵשׁ גֶּפֶן שֶׁיֵּינָהּ מֻעָט. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: כָּל גֶּפֶן יֵשׁ בָּהּ יַיִן. וְשֶׁאֵין בָּהּ יַיִן הֲרֵי זֶה דְּרִקְטִי:

מַסֶּכֶת נִדָּה פֶּרֶק י

א. תִּינֹקֶת שֶׁלֹּא הִגִּיעַ זְמַנָּהּ לִרְאוֹת וְנִסַּת - בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: נוֹתְנִין לָהּ אַרְבָּעָה לֵילוֹת. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: עַד שֶׁתִּחְיֶה הַמַּכָּה. הִגִּיעַ זְמַנָּהּ לִרְאוֹת וְנִסַּת - בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: נוֹתְנִין לָהּ לַיְלָה הָרִאשׁוֹן. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: עַד מוֹצָאֵי־שַׁבָּת, אַרְבָּעָה לֵילוֹת. רָאֲתָה וְעוֹדָהּ בְּבֵית אָבִיהָ - בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: נוֹתְנִין לָהּ בְּעִילַת מִצְוָה. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: כָּל הַלַּיְלָה כֻּלָּהּ: ב. נִדָּה שֶׁבָּדְקָה עַצְמָהּ יוֹם שְׁבִיעִי שַׁחֲרִית וּמָצְאָתָה טְהוֹרָה, וּבֵין הַשְּׁמָשׁוֹת לֹא הִפְרִישָׁה, וּלְאַחַר יָמִים בָּדְקָה וּמָצְאָתָה טְמֵאָה - הֲרֵי הִיא בְּחֶזְקַת טְהָרָה. בָּדְקָה עַצְמָהּ בְּיוֹם שְׁבִיעִי בַּשַּׁחֲרִית וּמָצְאָתָה טְמֵאָה, וּבֵין הַשְּׁמָשׁוֹת לֹא הִפְרִישָׁה,

וּלְאַחַר זְמַן בָּדְקָה וּמָצְאָתָה טְהוֹרָה - הֲרֵי זוֹ בְּחֶזְקַת טְמֵאָה, וּמְטַמְּאָה מֵעֵת לְעֵת וּמְפְקִידָה לִפְקִידָה. וְאִם יֵשׁ לָהּ וֶסֶת - דַּיָּהּ שַׁעְתָּהּ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: כָּל שֶׁלֹּא הִפְרִישָׁה בְּטַהֲרָה מִן הַמִּנְחָה וּלְמַעְלָה - הֲרֵי זוֹ בְּחֶזְקַת טְמֵאָה. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: אֲפִלּוּ בַּשְּׁנִיָּה לִנְדָּתָהּ בָּדְקָה וּמָצְאָתָה טְהוֹרָה, וּבֵין הַשְּׁמָשׁוֹת לֹא הִפְרִישָׁה, וּלְאַחַר זְמַן בָּדְקָה וּמָצְאָתָה טְמֵאָה - הֲרֵי זוֹ בְּחֶזְקַת טַהֲרָה: ג. הַזָּב וְהַזָּבָה שֶׁבָּדְקוּ עַצְמָן בְּיוֹם רִאשׁוֹן וּמָצְאוּ טָהוֹר, וּבְיוֹם הַשְּׁבִיעִי וּמָצְאוּ טָהוֹר, וּשְׁאָר יָמִים שֶׁבֵּינְתַיִם לֹא בָדְקוּ - רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: הֲרֵי הֵן בְּחֶזְקַת טַהֲרָה. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר: אֵין לָהֶם אֶלָּא יוֹם רִאשׁוֹן וְיוֹם שְׁבִיעִי בִּלְבָד. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: אֵין לָהֶם אֶלָּא יוֹם שְׁבִיעִי בִּלְבָד: ד. הַזָּב וְהַזָּבָה וְהַנִּדָּה וְהַיּוֹלֶדֶת וְהַמְצֹרָע שֶׁמֵּתוּ - מְטַמְּאִין בְּמַשָּׂא עַד שֶׁיְּמוֹק הַבָּשָׂר. נִכְרֵי שֶׁמֵּת - טָהוֹר מִלְּטַמֵּא בְּמַשָּׂא. בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: כָּל הַנָּשִׁים מֵתוֹת נִדּוֹת. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: אֵין נִדָּה אֶלָּא שֶׁמֵּתָה נִדָּה: ה. הָאִשָּׁה שֶׁמֵּתָה, וְיָצָא מִמֶּנָּה רְבִיעִית דָּם - מְטַמְּאָה מִשּׁוּם כֻּתֶּם, וּמְטַמְּאָה בָּאֹהֶל. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אֵינָהּ מְטַמְּאָה מִשּׁוּם כֻּתֶּם, מִפְּנֵי שֶׁנֶּעֱקַר מִשֶּׁמֵּתָה. וּמוֹדֶה רַבִּי יְהוּדָה בְּיוֹשֶׁבֶת עַל מַשְׁבֵּר וּמֵתָה, וְיָצָא מִמֶּנָּה רְבִיעִית דָּם - שֶׁהִיא מְטַמְּאָה מִשּׁוּם כֻּתֶּם. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי: לְפִיכָךְ אֵינָהּ מְטַמְּאָה בָּאֹהֶל: ו. בְּרֵאשׁוֹנָה הָיוּ אוֹמְרִים: הַיּוֹשֶׁבֶת עַל דַּם טֹהַר - הָיְתָה מְעָרָה מַיִם לַפֶּסַח. חָזְרוּ לוֹמַר: הֲרֵי הִיא כְּמַגַּע טְמֵא מֵת לַקָּדָשִׁים, כְּדִבְרֵי בֵּית־הִלֵּל. בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: אַף כִּטְמֵא מֵת: ז. וּמוֹדִים שֶׁהִיא אוֹכֶלֶת בְּמַעֲשֵׂר, וְקוֹצָה לָהּ חַלָּה, וּמַקֶּפֶת וְקוֹרְאָה לָהּ שֵׁם. וְאִם נָפַל מֵרָקָהּ וּמִדַּם טָהֳרָהּ עַל כִּכַּר שֶׁל תְּרוּמָה - שֶׁהוּא טָהוֹר. בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: צְרִיכָה טְבִילָה בְּאַחֲרוֹנָה. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: אֵינָהּ צְרִיכָה טְבִילָה בְּאַחֲרוֹנָה: ח. הָרוֹאָה יוֹם אַחַד־עָשָׂר, וְטָבְלָה לָעֶרֶב וְשִׁמְשָׁה - בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: מְטַמְּאִין מִשְׁכָּב וּמוֹשָׁב, וְחַיָּבִין בַּקָּרְבָּן. בֵּית־הִלֵּל אוֹמְרִים: פְּטוּרִין מִן הַקָּרְבָּן. טָבְלָה בְּיוֹם שֶׁלְּאַחֲרָיו, וְשִׁמְשָׁה אֶת בֵּיתָהּ, וְאַחַר־כָּךְ רָאֲתָה - בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: מְטַמְּאִין מִשְׁכָּב וּמוֹשָׁב וּפְטוּרִים מִן הַקָּרְבָּן. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: הֲרֵי זֶה גַּרְגֶּרֶן. וּמוֹדִים בָּרוֹאָה בְּתוֹךְ אַחַד־עָשָׂר יוֹם, וְטָבְלָה לָעֶרֶב וְשִׁמְשָׁה - שֶׁמְּטַמְּאִין מִשְׁכָּב וּמוֹשָׁב וְחַיָּבִין בַּקָּרְבָּן. טָבְלָה בְּיוֹם שֶׁלְּאַחֲרָיו וְשִׁמְשָׁה - הֲרֵי זוֹ תַּרְבּוּת רָעָה, וּמַגָּעָן וּבְעִילָתָן תְּלוּיִם:

נִשְׁלְמָה מַסֶּכֶת נִדָּה

מַסֶּכֶת מַכְשִׁירִין פֶּרֶק א

א. כָּל מַשְׁקֶה שֶׁתְּחִלָּתוֹ לְרָצוֹן, אַף־עַל־פִּי שֶׁאֵין סוֹפוֹ לְרָצוֹן, אוֹ שֶׁסּוֹפוֹ לְרָצוֹן, אַף־עַל־פִּי שֶׁאֵין תְּחִלָּתוֹ לְרָצוֹן - הֲרֵי זֶה בְּכִי יֵתֵן. מַשְׁקִין טְמֵאִים - מְטַמְּאִין לְרָצוֹן וְשֶׁלֹּא לְרָצוֹן: ב. הַמַּרְעִיד אֶת

הָאִילָן לְהַשִּׁיר מִמֶּנּוּ אֲכָלִין אוֹ אֶת הַטְּמְאָה - אֵינָן בְּכִי יֶתֶן. לְהַשִּׁיר מִמֶּנּוּ מַשְׁקִין - בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: הַיּוֹצְאִין וְאֶת שֶׁבּוֹ - בְּכִי יֶתֶן. בֵּית־הִלֵּל אוֹמְרִים: הַיּוֹצְאִין - בְּכִי יֶתֶן. וְאֶת שֶׁבּוֹ - אֵינָן בְּכִי יֶתֶן, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מִתְכַּוֵּן שֶׁיֵּצְאוּ מִכְּלוֹ: ג. הַמַּרְעִיד אֶת הָאִילָן וְנָפַל עַל חֲבֵרוֹ, אוֹ סוֹכָה וְנָפְלָה עַל חֲבֵרְתָּהּ, וְתַחְתֵּיהֶן זְרָעִים אוֹ יְרָקוֹת הַמְחֻבָּרִין לַקַּרְקַע - בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: בְּכִי יֶתֶן. בֵּית־הִלֵּל אוֹמְרִים: אֵינָן בְּכִי יֶתֶן. אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ מִשּׁוּם אַבָּא יוֹסֵי חֹלִי־קוֹפְרִי אִישׁ טְבְעוֹן: תְּמַהּ עַצְמְךָ אִם יֵשׁ מַשְׁקֶה טָמֵא בַּתּוֹרָה, עַד שֶׁיִּתְכַּוֵּן וְיִתֵּן, שֶׁנֶּאֱמַר (וַיִּקְרָא יא, לח): "וְכִי יֻתַּן מַיִם עַל זָרַע": ד. הַנּוֹעֵר אֲגַדָּה שֶׁל יָרָק, וְיָרְדוּ מִצַּד הָעֶלְיוֹן לַתַּחְתּוֹן - בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: בְּכִי יֶתֶן. בֵּית־הִלֵּל אוֹמְרִים: אֵינָם בְּכִי יֶתֶן. אָמְרוּ בֵּית־הִלֵּל לְבֵית־שַׁמַּאי: וַהֲלֹא הַנּוֹעֵר אֶת הַקֶּלַח, חוֹשְׁשִׁין אָנוּ שֶׁמָּא יָצְאוּ מִן הֶעָלֶה לֶעָלֶה? אָמְרוּ לָהֶן בֵּית־שַׁמַּאי: שֶׁהַקֶּלַח אֶחָד, וַאֲגַדָּה קְלָחִים הַרְבֵּה. אָמְרוּ לָהֶם בֵּית־הִלֵּל: הֲרֵי הַמַּעֲלֶה שַׁק מָלֵא פֵּרוֹת, וּנְתָנוֹ עַל גַּב הַנָּהָר, חוֹשְׁשִׁין אָנוּ שֶׁמָּא יָרְדוּ מִצַּד הָעֶלְיוֹן לַתַּחְתּוֹן? אֲבָל אִם הֶעֱלָה שְׁנַיִם וּנְתָנָן זֶה עַל גַּב זֶה - הַתַּחְתּוֹן בְּכִי יֶתֶן. וְרַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: הַתַּחְתּוֹן טָהוֹר: ה. הַמְמַחֵק אֶת הַכְּרִישָׁה, וְהַסּוֹחֵט שְׁעָרוֹ בְּכִסּוּתוֹ - רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: הַיּוֹצְאִין - בְּכִי יֶתֶן, וְאֶת שֶׁבּוֹ - אֵינָן בְּכִי יֶתֶן, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מִתְכַּוֵּן שֶׁיֵּצְאוּ מִכְּלוֹ: ו. הַנּוֹפֵחַ בָּעֲדָשִׁים לְבָדְקָן אִם יָפוֹת הֵן - רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: אֵינָן בְּכִי יֶתֶן. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: בְּכִי יֶתֶן. וְהָאוֹכֵל שֶׁמְּשַׁמְּרִין בְּאֶצְבָּעוֹ, מַשְׁקִין שֶׁעַל יָדוֹ - רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: אֵינָן בְּכִי יֶתֶן. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: בְּכִי יֶתֶן. הַטּוֹמֵן פֵּרוֹתָיו בַּמַּיִם מִפְּנֵי הַגַּנָּבִים - אֵינָן בְּכִי יֶתֶן. מַעֲשֶׂה בְּאַנְשֵׁי יְרוּשָׁלַיִם, שֶׁטָּמְנוּ דְּבֵלָתָן בַּמַּיִם מִפְּנֵי הַסִּיקְרִין - וְטִהֲרוּ לָהֶן חֲכָמִים. הַנּוֹתֵן פֵּרוֹתָיו בְּשִׁבֹּלֶת הַנָּהָר לַהֲבִיאָן עִמּוֹ - אֵינָן בְּכִי יֶתֶן:

וַיֹּאמֶר אֵלַי הִנְנִי מַפְרְךָ וְהַרְבִּיתִיךָ. רִבִּי אַבָּא פָּתַח וַאֲמַר, הַאי קְרָא (ישעיה כ"ט) לֹא עַתָּה יֵבוֹשׁ יַעֲקֹב וְלֹא עַתָּה פָּנָיו יֶחֱוָרוּ. וְכִי אֵינִישׁ דַּאֲמַר טַב לְב"נ כַּוָּותֵיהּ. אִי לָא יַשְׁלִים מַה דַּאֲמַר, אַפּוֹהִי מִתְבַּיְישָׁן, עאכ"ו מִן עִלָּאֵי לְב"נ, דְּאִי לָא מַיְיתֵי כָּל טַב דַּאֲמַר עַל בְּנוֹהִי, אַנְפּוֹהִי מִתְבַּיְישָׁן.

אֲמַר קב"ה לֵיהּ, אֲנָא יִשְׂרָאֵל עִלָּאָה, דַּאֲנָא מַפְשִׁינָךְ וְאַסְגִּינָךְ. הַאי בִּרְכָתָא דְּיֶהֱיֵב לִי, וְאֶתֵּן יַת אַרְעָא הָדָא לִבְרִיכוֹן, לָא הֲוָה בְּאַרְעָא, לָא הֲוָה עִמְּהוֹן. כַּד ייְתֵי קִיצָא דְּמְשִׁיחָא וְיִשְׁתְּלִים, אֲמַר קב"ה, לֹא עַתָּה יֵבוֹשׁ יַעֲקֹב, כְּעַן אַנְפּוֹי דְּיַעֲקֹב דְּלְעֵילָּא, לָא מִתְבַּיְישָׁן מִדַּאֲמַר לְהוֹן וְנָתַתִּי, אֲרֵי עַד כְּעַן לָא הֲווֹ בִּידֵיהּ, וַהֲווֹ אַנְפּוֹהִי מִתְבַּיְישָׁן, כְּעַן דְּילֵיהּ מִסְתַּיְיעַ מִן קֶדֶם מָארֵי שְׁמַיָּא וְאַרְעָא.

כְּמָה דְּאַמְרִינָן, אֲגָחְנָא דַּעֲמָלֵק, כַּד יִשְׁתְּלִים קִיצָא, לָא יְהֵא אֶלָּא בִּתְקוֹף יְדָא, כְּמָה דַּהֲוֵית בְּיוֹם קְרָב, וְיָצָא ה' וְנִלְחַם בַּגּוֹיִם הָהֵם, דִּידֵיהּ וְלָא אָחֳרָא.

וְעַתָּה שְׁנֵי בָנֶיךָ הַנּוֹלָדִים לְךָ, דָּא יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, דְּאַתְרֵיהוֹן בְּגָלוּתָא, בְּנוֹי דְּקב"ה, דְּאִתְיְילִידוּ בֵּינֵי עַמְמַיָּא. תָּנָא א"ר יוֹסֵי, יִשְׂרָאֵל, כַּד יְהוֹן בְּאַרְעָא קַדִּישָׁא דְּיִשְׂרָאֵל, דָּר בְּאַרְעָא, כַּד ייְתֵי מְשִׁיחָא, יְהוֹן עִם אֲחוּהוֹן דִּילְהוֹן בְּאַתְרֵיהוֹן, דְּלָא אִתְקְרֵי גָּלוּת, אֶלָּא לְמַאן דְּאִיהוּ דָּר בְּאַרְעָא נוּכְרָאָה, אִינּוּן אִתְקְרְיָין גָּלְיָין.

(ויקרא כ"ו) וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקוֹב, וא"ו יְתֵירָה, תֵּיתֵי וא"ו דְּאִסְתַּלְקַת כַּד אִתְחָרִיב בֵּיתָא, וּתְהֵא סִיּוּעָא לְיַעֲקֹב, כַּד יְהֵא דָּא, וְיֵהֵא לִבְרָא קַדִּישָׁא אַרְעָא אַחְסָנַת

עָלַם, וִיהוֹן בְּנוֹהִי בְּאַרְעָהוֹן, דְּדָארוּ מִקַּדְמַת דְּנָא, זַכָּאָה חוּלְקֵהוֹן.

כְּעַן בָּרְיָא, דַּהֲוָה עַרְעָן לְהוֹן, דְּאִתְגְּלִיאוּ מִן לְבַר לְאַרְעָא וְאִתְנְשִׁיאוּ, וְאַנְפִּישׁוּ, וְיֵימָא יַעֲקֹב עִלָּאָה לְתַתָּא, בָּרֵי דִּילָךְ דְּאִינּוּן לְבַר לְאַרְעָא דְּאִתְיְלִידוּ בְּגָלוּתָא, בְּכָל אַרְעָא וְאַרְעָא, עַד דַּאֲנָא אֵיעוֹל לְמִצְרָאֵי, וְאַעֲבֵיד לְהוֹן דִּינָא, [דף רטו ע"א] עַל חוֹבֵיהוֹן, לָאו אֲנָא מַסְקֵית בְּרָךְ, דְּאִתְבְּרִיאוּ בְּגָלוּתָא, לְבַר לְאַרְעָא בְּאַרְעָא רְחִיקָא, וְאע"ג דְּאִינּוּן סַגִּיאִין, וְאִתְנְשִׁיאוּ, דִּילִי אִינּוּן, כַּד חֲזֵיתִי דָּא גָּלוּתָא דִּלְהוֹן, וְאַסֵּיתִי לְכֵיבֵיהוֹן, וְשָׁמְעִית קָלֵיהוֹן. רְאוּבֵן: (בראשית כ"ט) כִּי רָאָה ה' אֶת עָנְיִי. שִׁמְעוֹן: כִּי שָׁמַע ה' כִּי שְׂנוּאָה אָנֹכִי, וְחָשֵׁשִׁיב בִּלְבָּךְ, כְּאִילּוּ יֶהֱוֵיין קָדָמַי אִינּוּן, וּמִדְּנָתּוֹב מִמִּצְרָאֵי, מִלְּמֶעְבַּד דִּינָא, נָסֵיק יַתְהוֹן מֵאַרַע גָּלוּתָא.

רַבִּי אַבָּא אָמַר, מֵהָכָא (ישעיה ס"ו) וְהֵבִיאוּ אֶת כָּל אֲחֵיכֶם מִכָּל הַגּוֹיִם מִנְחָה לַה', צָבֵי לְמֵימַר, כַּד יֵהֵא קב"ה בְּדִינָא בְּמִצְרָאֵי, בְּעִדָּנָא הַהִיא יֵיתוּן כָּל עַמְמַיָּא מִנְחָה, כַּד שְׁמָעוּ שְׁמוּעָה דְּקב"ה, הַיְינוּ (שם ב') וְנָהֲרוּ אֵלָיו כָּל הַגּוֹיִם.

תָּנָא, אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן, עָתִיד קב"ה לְמֵיעְבַּד לְכָל זַכָּאָה וְזַכָּאָה, חוּפָּה בִּירוּשָׁלֵם, (ירמיה ט"ז) קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה, כַּד תֵּיתוּב מַטְרוֹנִיתָא לְמַלְכָּא, וְעָבֵיד לָהּ אֲרוּסִין, הה"ד (שיר ג') צְאֶינָה וּרְאֶינָה וגו' בְּיוֹם חֲתֻנָּתוֹ וּבְיוֹם שִׂמְחַת לִבּוֹ. בְּיוֹם חֲתֻנָּתוֹ זֶה מַתַּן תּוֹרָה, וּבְיוֹם שִׂמְחַת לִבּוֹ זֶה בִּנְיַן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁיִּבָּנֶה בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ.

וּמוֹלַדְתְּךָ אֲשֶׁר הוֹלַדְתָּ אַחֲרֵיהֶם לְךָ יִהְיוּ, דָּא יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, לַאֲבָהָן, דְּאִינוּן רְתִיכִין, תְּהֵא שְׁמָהַתְהוֹן בְּרָזָא דְּאִתְיַילִידוּ לְבָתַר דְּנָן, עַל שְׁמָא דַּאֲחַיהוֹן יְהוֹן אִתְקְרוֹן בְּאַחְסָנָא דִּלְהוֹן.

תָּאנָא, אֲמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן, וּמוֹלַדְתְּךָ: דָּא יְרוּשְׁלֵם דִּלְתַתָּא, (ויקרא י״ח) מוֹלֶדֶת בֵּית בְּפָרַשַׁת עֲרָיוֹת, יְרוּשָׁלֵם לְתַתָּא, גּוּבְרִין דְּאִתְיַילִידוּ דָּא יְרוּשָׁלֵם, בָּתַר דְּנָא, דְּיִתּוּבוּן עַלְמָא לְמָארֵי שְׁמַיָּא בִּירוּשָׁלֵם, כַּד אִתְגַּיְירוּ לָא אִתְקְרוֹן אֶלָּא עַל שְׁמָהָן, דְּהוּא בַּר יִשְׂרָאֵל, וְלָא יִתְקְרוֹן כַּד אַבָּהָתְהוֹן, גִּיּוֹרָא מִקַּפּוֹטְקָיָא, אֶלָּא בִּשְׁמָא יִשְׂרָאֵל.

לְךָ יִהְיוּ: צָבִי לְמֵימַר, עַל שְׁמֵיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל יִתְקְרוֹן, עַל שֵׁם אֲחֵיהוֹן יִקָּרְאוּ בְּנַחֲלָתָם, וְכַד תָּבוּ יִתְחַסְּנוּן אִלֵּין עִם יִשְׂרָאֵל בְּאַרְעָא, וְיִסַּב כָּל שִׁבְטָא וְשִׁבְטָא, דְּיִדֵּיהּ וְגוּבְרִין מִנְּהוֹן, כָּל חָדָא לְפוּם מִנְיָנֵיהּ.

וַאֲנִי בְּבֹאִי מִפַּדָּן מֵתָה עָלַי רָחֵל בַּדֶּרֶךְ וגו׳, רִבִּי אַבָּא פָּתַח, (ירמיה ל״א) כֹּה אָמַר ה׳ קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמָע וגו׳, מַה כְּתִיב בַּתְרֵיהּ, כֹּח כֹּה אָמַר ה׳ מִנְעִי קוֹלֵךְ מִבֶּכִי וְעֵינַיִךְ מִדְּמָעָה כִּי יֵשׁ שָׂכָר לִפְעוּלָתֵךְ וגו׳ וְשָׁבוּ בָנִים לִגְבוּלָם לֹא אָמַר וְיָשׁוּבוּ, אֶלָּא וְשָׁבוּ, כְּבָר שָׁבוּ.

תָּא חֲזֵי אֲמַר רִבִּי אֶלְעָזָר, בְּשַׁעְתָּא דְּיהֵא דִּינָא עַל טוּרָא, תִּתְעַטַּר מַטְרוֹנִיתָא עַל טוּרָא, וְהִיא סָבְרַת דִּבְנֵיהוֹן אִבְּדִין בְּדִינָא, וְרָזָא (ישעיה נ״ד) רָנִּי עֲקָרָה לֹא יָלָדָה פִּצְחִי רִנָּה וְצַהֲלִי וגו׳, תָּנָא, סַגְּיִין יְהוֹן בְּנֵי כְּרַסְיָיא, מִן דְּיִדָּהּ, הה״ד כִּי רַבִּים בְּנֵי שׁוֹמֵמָה מִבְּנֵי בְעוּלָה, תֵּיתוּב מַטְרוֹנִיתָא לְבַעֲלָהּ, (זכריה י״ד) בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה׳ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד.

מִן קַדְמַת דְּנָא, תֵּימָא מַטְרוֹנִיתָא לְקב"ה בְּנַיָּיא דִילִי אָן.
יֵימָא לָהּ בְּדִינָא. הֵיא תִּסְבַּר דְּאַבְדִין בְּדִינָא, וּבְכָה עַל דִּינָא לְבַנַיָּא דִידָהּ, כִּי אֲרֵי סַגִּי אִית לָךְ לְמֵיסַב מִנִּי בְּדִלְהוֹן, דַּהֲוֹת עִמְּהוֹן, וְהָא תָּבוּ מֵאַרְעָא דְשַׁנְאָה.

וְכִי לָא הֲוָה יָדַע יוֹסֵף דְּמֵתָה אִמֵּיהּ, תַּמָּן הֲוָה עִמָּהּ כַּד מֵתָה. אֶלָּא יֹאמַר יִשְׂרָאֵל עִלָּאָה, כַּד נַיְתֵי מִפָּרְקָנֵיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל, תִּתְעַר מַטְרוֹנִיתָא, וְתִתְעַר כ"י, וְתִגַּח קָרָבָא עִם עַמְּמִין, וִימוּתוּן מִנְּהוֹן, וְיִתְקָרְבוּן בְּזִעֵיר לְמֵיתֵי אַרְעָא, יֵימַר לָהּ קב"ה, כַּד הֵיא בְּכָה, לָא תִדְחֲלִי, אַגְרָא לְהוֹן בְּנַיָּיא דְּמִיתָן עַל שְׁמִי, אָחֳרָנִין הָא תָּבוּ, אִינּוּן יְתוּבוּן לְחַיֵּי מֵיתַיָּיא.

מֵתָה עָלַי רָחֵל, מֵתָה עַל יִחוּד שְׁמָא דְקב"ה, וְע"ד אִתְּמַר בְּעוֹד כִּבְרַת אֶרֶץ לָבֹא, דְּמִיתוּ עַל יִחוּד שְׁמָא דקב"ה, לְבַר לְאַרְעָא, בְּאַרְעָא דָּא, לָא יָמוּת חַד מִנְּהוֹן.

תָּנָא, א"ר אַבָּא, עַתִּידִין יִשְׂרָאֵל לַאֲגָחָא קְרָבָא בְּאַרְחָא דְּאֶפְרָת, וִימוּתוּן עַמָּא סַגְיָא מִנְּהוֹן, וּבָתַר כֵּן לְחַיֵּי מֵיתַיָּא יְקוּמוּן, וַיַּתִּיר שָׁלְטָנָא יְהֵא לְכוֹן דְּמִיתִין בְּאַרְחָא הָדֵין, מִכָּל דְּיֵהֵא קָדָמֵיהוֹן בִּירוּשְׁלֵם.

וְלָמָּה אִתְקְרֵי שְׁמָא דְּאַתְרָא קַדִּישָׁא, [דף רטו ע"ב] דְּאַתְרָא הָדֵין לֶחֶם, בְּדִיל דְּהוּא מִן שְׁמָא דְקב"ה בֵּיהּ, דִּימוּתוּן תַּמָּן עַל שְׁמֵיהּ, י"ד: דִּימוּתוּן תַּמָּן עַל שְׁמֵיהּ י"ה, לֶחֶם בְּגָלוּתָא, בְּדִיל דְּהוּא מִן שְׁמֵיהּ דְּקב"ה.

וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת בְּנֵי יוֹסֵף וַיֹּאמֶר מִי אֵלֶּה. רִבִּי אַבָּא פְּתַח (ישעיה מ"ט) וְאָמַרְתְּ בִּלְבָבֵךְ מִי יָלַד לִי אֶת אֵלֶּה, מַאי קָא מַיְירֵי, יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, חָזֵי דְּיִיתוּן בְּנוֹהִי דְּיִשְׂרָאֵל קָדָמֵיהּ,

כַּד יֵיתוּן (שם י"א) מֵעֵילָם וּמִשִּׁנְעָר וּמֵחֲמָת וּמֵאִיֵּי הַיָּם וְאַכְנָשׁוּ כֻּלְּהוּ וְיהוֹן סַגִּיאִין, תֵּימָא שְׁכִינְתָּא מַאן אִינּוּן כֻּלְּהוֹן, וְלָא בְּהוֹן פְּסוֹל מִבְּנֵי נוּכְרָאָה, יֵימְרוּן לֵיהּ, אֲנַחְנָא כֻּלָּנָא מְבָרַךְ, וְלֵית בְּנָא נוּכְרָאָה בַּהֲדָן, דְּיִתְפָּרְשׁוּן דָּא מִן דָּא וְכָרַת לְהוֹן כַּחֲדָא, וְיִתְגַּיְירוּן, יְתוּבוּן גִּיּוּרִין עִם יִשְׂרָאֵל, וְיהוֹן כַּחֲדָא.

תָּנָא, קָשִׁים גֵּרִים לְיִשְׂרָאֵל כְּסַפַּחַת בְּעוֹר הַחַי, לְאַרְעָהוֹן. כְּתִיב (שם י"ד) כִּי יְרַחֵם ה' אֶת יַעֲקֹב וּבָחַר עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל וְנִלְוָה הַגֵּר עֲלֵיהֶם וְנִסְפְּחוּ עַל בֵּית יַעֲקֹב, כַּד יְתוּבוּן לְאַרְעָהוֹן בְּרֵיָא, וְיֶהֱוֵיין רְחִימוּ בְהוֹן, יְהֵיה (זכריה י"ד) ה' אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד, יִתְלַוּוּן גִּיּוּרִין עִם יִשְׂרָאֵל וְיֶהֱוֵיין לְהוֹן כְּעוּמְקָא בְּבִשְׁרֵיהוֹן.

וְכָל כָּךְ לָמָּה. ת"ש, אֲמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן, עַל תְּחוּמִין דְּאַרְעָא, דְּכָל חַד יְהֵא רַעֲוָא לְמִידַר בְּאַרְעָא דְּיִשְׂרָאֵל, וְתִסְתַּעַר דִּיּוּרִין. כְּתִיב (ישעיה נ"ד) וְיִתְדּוֹתַיִךְ חֲזַקִי, צַבֵּי לְמֵימַר, סִיכְיָא דְּהַוְיִין עִמָּךְ מֵעָקְרָא, אַתְקֵיף יַתְהוֹן, וְסַיֵּיע יַתְהוֹן יַתִּיר מִשְׁאָר עַמְּמִין, כְּבֵיכוֹל, דְּאַתְּ סָכֵי לְאִתְתַּקָּפָא יַתְהוֹן, בְּכָל עַמְּמַיָּא אָחֳרָא. וְיהוֹן סַגִּיאִין.

וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל אָבִיו בָּנַי הֵם אֲשֶׁר נָתַן לִי אֱלֹקִים בָּזֶה, רִבִּי שִׁמְעוֹן תָּאנֵי, מֵהָכָא, (דברים ד') וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׂם מֹשֶׁה לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, יֹאמַר יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, כַּד יִשְׂרָאֵל עֲלֵיהוֹן לְעֵילָּא, בָּנַי אִינּוּן, דִּיהַב לִי קב"ה אוֹרַיְתָא, כַּמָּה יַתְהוֹן וְנִימוּסֵיהוֹן קְשִׁיטִין, בְּנִימוּסֵי אוֹרַיְתָא דְּאִתְיְהִיבַת לְהוֹן. ת"ח כַּד יְהוֹן יִשְׂרָאֵל תְּחוֹת גַּדְפֵּי שְׁכִינְתָּא, אוֹרַיְתָא דְּלְהוֹן אִתְקְרִיאַת זֶה, הה"ד (שמות ט"ו) זֶה אֵלִי וְאַנְוֵהוּ, וּבְכָל

עִדָּן דְּלָא הֲוָה דָּוִד מְמַלֵּל תְּחוֹת גַּדְפֵי שְׁכִינְתָּא דָּא מִלְּתָא,
אֶלָּא אִתְנַבֵּי מַה דְּלֵיהֱוֵי, אִתְקְרִינָא זֹאת.

רַב נַחְמָן אָמַר מֵהָכָא, (תהלים כ"ז) אִם תַּחֲנֶה עָלַי מַחֲנֶה לֹא
יִירָא לִבִּי וגו' בְּזֹאת אֲנִי בוֹטֵחַ, זֹאת דָּא אוֹרַיְתָא תְּהֵא
לֵייתֵי מְשִׁיחָא, וּבְג"ד, (שיר ב') וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע בְּאַרְצֵנוּ,
עַל מָה אִתְמַתְּלַת אוֹרַיְתָא לְגוֹזָלָא, מַה גּוֹזָלָא קָלֵיהּ עָרֵב,
אַף פִּתְגָמֵי אוֹרַיְתָא קָלֵיהּ עָרֵב, וְדָא קָלָא יְהֵא לֵייתֵי מְשִׁיחָא,
לְיוֹמָא דְּדִינָא.

תָּנָא הַנִּצָּנִים נִרְאוּ בָאָרֶץ עֵת הַזָּמִיר הִגִּיעַ וְקוֹל הַתּוֹר
נִשְׁמַע בְּאַרְצֵנוּ. הַנִּצָּנִים: דָּא אַבָּהָתָן דְּמֶרְכָּבָה, דְּמִן
עַלְמָא יְקוּמוּן וְיִתְחֲזוּ.

עֵת הַזָּמִיר הִגִּיעַ, תּוּשְׁבַּחְתָּא דִּישַׁבְּחוּן לֵיוָאֵי, כַּד יְתוּבוּן
לְפוּלְחָנֵיהוֹן כְּדְבַקְדְּמֵיתָא. וְקוֹל הַתּוֹר, אֲשֶׁר נָתַן לִי
אֱלֹקִים בָּזֶה, פִּתְגָמֵי דְּאוֹרַיְתָא, דְּאִינוּן עֲרֵבִין כְּקָלָא דְּתוֹרָא,
דָּא ז"ה.

מַאי קָא מַיירֵי, וְרָזָא דְּמִלְּתָא, בְּעִדָּנָא דְּלָא תֶּהֱוֵיין תְּחוֹת
גַּדְפֵי שְׁכִינְתָּא, א' דְּלִזֹאת נָחֵית, וְהוּא מִתְּחוֹת לְכֹלָּא,
וּסְלִיקַת ה', דָּזֶה אֵלִי וְאַנְוֵהוּ, מִדְּחָרַב בֵּיתָא, דְּה"א, לָא
יְכֹלָא לָדוּר וּלְמֶהֱוֵי בֵּין עַמְּמִין עכו"ם, ה"א קַדִּישָׁא חַתּוֹכָא
מִן שְׁמָא. כַּד יְתוּבוּן יִשְׂרָאֵל לְאַרְעָהוֹן, ה"א קַדִּישָׁא דְּהוּא
חַתּוֹכָא מִן שְׁמָא דְּקב"ה, תֵּיתוּב בָּזֶה וְיִפּוֹק מִיּוֹמָא דְּדִינָא,
וְהָא' תְּקַבֵּל תַּקָּנְתָּא. ה"א אֶלֶף: ה"א עַדִּיפַת בִּקְדוּשָׁה, א'
עַדִּיפַת לְאַתָּוֹן.

ר' אַבָּא פָּתַח וַאֲמַר, מִי מָדַד בְּשָׁעָלוֹ מַיִם וְשָׁמַיִם בַּזֶּרֶת תִּכֵּן, זֶה תּוֹר: שָׁוִין כְּבֵיכוֹל, ז' לְר', ר' לְת', ו' לְה', זַרְתָּא דְקב"ה, בְּשִׁית מְאָה וְשִׁבְעִין שְׁנִין, מֵהָכָא מִן שְׁמַיָּא, וְעַד אַרְעָא, כְּיַצַד ז"ה תו"ר, זֶרֶת ו"ה ה"ו תר"ז, אִתְקַדְּמַת ה' לְו'. וְאִתְקַדְּמַת ו' לְת', ת' לְר', ר' לְז', דְּבוּעַ יִהְיֶה כָּפוּל (שמות כ"ח) זֶרֶת אָרְכּוֹ וְזֶרֶת רָחְבּוֹ כָּפוּל.

וַיֹּאמֶר קָחֵם נָא אֵלַי וַאֲבָרֲכֵם, יֹאמַר מְדַהֲווּ בְּפִתְגָּמֵי אוֹרַיְתָא מִתְעַסְּקִין, וַהֲוָה דָּא מְכִילְתָּא בֵּין חַכִּימַיְהוּ, אֲבַרְכִינוּן, (בראשית ל"ב) וְרָזָא וַיֹּאמֶר אֵלָיו מַה שְׁמֶךָ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב. וַיֹּאמֶר [דף רטז ע"א] לָמָּה זֶּה תִּשְׁאַל לִשְׁמִי, מַה עִנְיָינָא דָּא, לְעִנְיָינָא קַדְמֵיתָא דְּקַמֵּיהּ, כְּדְּפָרִישְׁנָא בְּאַתְרֵיהּ.

וְרָזָא אָחֳרָא, וַיִּשְׁאַל יַעֲקֹב וגו' וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶּה תִּשְׁאַל לִשְׁמִי וַיְבָרֶךְ אוֹתוֹ שָׁם, הָא לָא עָתִיד, אֶלָּא בִּזְכוּתָא דְּזֶה, לְבָרְכֵהוֹן.

וְרָזָא סַגִּיאָה תְּנִינָא, בְּאַתְרָה דְּהַאי קְרָא, אֲבָל לָא אָתֵינָא לְקַמָּךְ, אֶלָּא לְאַשְׁמוּעִינָן הַאי קְרָא דַּאֲמַרְנָא, מִקַּמֵּיהּ דַּאֲמִינָא לָךְ דְּאִתְקְרִיאַת אוֹרַיְתָא זֶה, כְּתִיב (שופטים ה') זֶה סִינַי מִפְּנֵי ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, כַּד אִתְיְהִיבַת אוֹרַיְתָא עַל יְדָא דְּמֹשֶׁה, (שמות ל"ב) כִּי זֶה מֹשֶׁה הָאִישׁ (שם ט"ו) זֶה אֵלִי וְאַנְוֵהוּ, אוֹרַיְתָא הֲוָה נָחֲתַת, מִן קַמֵּי אֱלָהָא דְּיִשְׂרָאֵל.

וְעֵינֵי יִשְׂרָאֵל כָּבְדוּ מִזֹּקֶן וְגו', תָּאנֵי ר' חִזְקִיָּה, דָּא יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, וּבְגִין דָּא, לָא אַתְּ מַשְׁכַּח דְּכַוְותֵיהּ, וְכַד יְהוֹן בְּגָלוּתָא כָּל זִמְנָא חֲרוּבָא הָדִין, סִיבוּ, לָא יָכְלִין לְמֶחֱזֵי אַפֵּי שְׁכִינְתָּא, עַד דְּתֵיתֵי רוּחָא אָחֳרָא בְּהוֹן.

מִקַּדְמַת דְּנָא אִסְתָּאִיבוּ בַּאֲרַע עַמְמַיָּא, וְלָא הֲווֹ בְּנִימוּסֵי אוֹרַיְתָא. כַּמָּה דִּיהוֹן כָּהֵיל לְמֵיהַךְ, וְתָבוּ עִדָּנָא סַגִּי בֵּינֵי נָכְרָאִין, דָּרָא בָּתַר דָּרָא, וְאוֹלִיפוּ מִן אָרְחֵיהוֹן, כַּד יְתוּבוּן אַפֵּי שְׁכִינְתָּא לְאַרְעָהוֹן, בְּקַדְמִיתָא לָא יְכִלִין לְמֶחֱמֵי אַפֵּי שְׁכִינְתָּא, עַד דְּיָהֵיב קב"ה רוּחָא דִּילֵיהּ לְהוֹן.

ר' חִיָּיא פְּתַח, (יחזקאל ל"ו) וְאֶת רוּחִי אֶתֵּן בְּקִרְבְּכֶם, לְבָתַר וְעָשִׂיתִי אֶת אֲשֶׁר בְּחֻקַּי תֵּלֵכוּ וּמִשְׁפָּטַי תִּשְׁמְרוּ וַעֲשִׂיתֶם, מִן בָּתַר דְּיָהֵב רוּחִין בְּכוֹן וּקְדוּשָׁה, בְּנִימוּסֵי תְּהֵכוּן וְתִתְהֲכוּן.

לֹא יוּכַל לִרְאוֹת, רִבִּי אַבָּא פְּתַח וַאֲמַר, (משלי י"ז) בְּאוֹר פְּנֵי מֶלֶךְ חַיִּים וּרְצוֹנוֹ כְּעָב מַלְקוֹשׁ, כַּד יִסְתַּכְּלוּן אַפֵּי שְׁכִינְתָּא דְּקב"ה, וְיִתְעַסְּקוּן בְּאִינּוּן רְתִיכִין דְּמִנְּהוֹן חַיָּון דְּעָלְמָא.

תָּא חֲזֵי, לָא תִשְׁפַּח בְּהַנֵּי קְרָאֵי כְּלְהוֹן לִישָׁנָא, אֶלָּא לְאִינִישׁ, (תהלים ע"א) גַּם לְשׁוֹנִי כָּל הַיּוֹם תֶּהְגֶּה צִדְקָתֶךָ. וְלָא אַתְּ מַשְׁכַּח בְּהַנֵּי קְרָאֵי בְּקב"ה, בְּגִין כַּד יְתוּבוּן לְאַרְעָהוֹן, וְיָהֵב קב"ה רוּחַ חָכְמְתָא בְּהוֹן, לִישָׁנָא דִּלְהוֹן תֶּהֱוֵיין תָּדִיר בְּקב"ה, (עַד כָּאן סִתְרֵי תוֹרָה)

וַיְחִי יַעֲקֹב וגו', ר' חִיָּיא פְּתַח וַאֲמַר, (ישעיה ס') וְעַמֵּךְ כֻּלָּם צַדִּיקִים לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אָרֶץ וגו', זַכָּאִין אִינּוּן יִשְׂרָאֵל, יַתִּיר מִכָּל עַמִּין עכו"ם, דְּקב"ה קָרָא לוֹן צַדִּיקִים. לְאַחְסָנָא לוֹן יְרוּתַת עָלְמִין בְּעָלְמָא דְּאָתֵי, לְאִתְעַנָּגָא בְּהַהוּא עָלְמָא, כְּמָה דִּכְתִיב (שם כ"ח) אָז תִּתְעַנַּג עַל ה'. מַאי טַעְמָא. בְּגִין דְּמִתְדַּבְּקִין בְּגוּפָא דְּמַלְכָּא, דִּכְתִיב (דברים ד') וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּה' אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם.

רִבִּי יִצְחָק פָּתַח וַאֲמַר, וְעַמֵּךְ כֻּלָּם צַדִּיקִים לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אָרֶץ, הַאי קְרָא רָזָא עִלָּאָה אִיהוּ, בֵּין מְחַצְדֵי חַקְלָא, דְּהָא בְּרָזָא דְּאַגַּדְתָּא, תָּנֵי רִבִּי שִׁמְעוֹן, דְּאַחְסָנַת יְרוּתָא עִלָּאָה. דְּהַהִיא אֶרֶץ, לֵית מַאן דְּיָרֵית לָהּ, בַּר הַהוּא דְּאִקְרֵי צַדִּיק, דְּהָא מַטְרוֹנִיתָא בֵּיהּ אִתְדַּבְּקַת לְאִתְבַּסְּמָא, וְצַדִּיק יָרֵית לְמַטְרוֹנִיתָא וַדַּאי.

אוֹף הָכָא, בַּחֲבִיבוּתָא דְּקב"ה לְיִשְׂרָאֵל, אֲמַר וְעַמֵּךְ כֻּלָּם צַדִּיקִים, וּבְג"כ לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אֶרֶץ, אִתְחֲזוֹן לְיָרֵית לְמַטְרוֹנִיתָא, מַאי טַעְמָא אִקְרוֹן צַדִּיקִים, וּמ"ט יָרְתִין לְמַטְרוֹנִיתָא. בְּגִין דְּאִתְגַּזְרוּ, כְּמָה דְּתָנִינָן, כָּל מַאן דְּאִתְגְּזַר, וְעַיֵּיל בְּהַאי אַחְסָנָא, וְנָטִיר לְהַאי בְּרִית, עָאל וְאִתְדַּבַּק בְּגוּפָא דְּמַלְכָּא, וְעָאל בְּהַאי צַדִּיק, וּבְגִינֵי כָּךְ אִקְרוֹן צַדִּיקִים, וְעַל דָּא לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אָרֶץ. מַאי אָרֶץ. דָּא אֶרֶץ הַחַיִּים.

אַחֲדַר וַאֲמַר, נֵצֶר מַטָּעַי מַעֲשֵׂה יָדַי לְהִתְפָּאֵר. נֵצֶר מַטָּעַי: עֻנְפָּא מֵאִינּוּן עֻנְפִּין, דְּנָטַע קב"ה, כַּד בָּרָא עָלְמָא, דִּכְתִיב (בראשית ב') וַיִּטַּע ה' אֱלֹקִים גַּן בְּעֵדֶן מִקֶּדֶם, וְהַאי אֶרֶץ חַד מִנַּיְהוּ, בְּגִינֵי כָּךְ נֵצֶר מַטָּעַי מַעֲשֵׂה יָדַי לְהִתְפָּאֵר.

ד"א וְעַמֵּךְ כֻּלָּם צַדִּיקִים, דָּא יַעֲקֹב וּבָנוֹי, דְּנָחֲתוּ לְמִצְרַיִם בֵּין עַם קְשֵׁי קָדָל, וְאִשְׁתַּכָּחוּ כֻּלְּהוּ זַכָּאִין, וּבְג"כ כְּתִיב, לְעוֹלָם [דף רטז ע"ב] יִירְשׁוּ אֶרֶץ דְּמַתְּמָן סְלִיקוּ לִירַית אַרְעָא קַדִּישָׁא.

וַיְחִי יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם, אַמַּאי פְּרִשְׁתָּא דָּא סְתִימָא. רִבִּי יַעֲקֹב אָמַר, בְּשַׁעְתָּא דְּמִית יַעֲקֹב, אִסְתִּימוּ עֵינֵיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל. רִבִּי יְהוּדָה אָמַר, דִּכְדֵין נָחֲתוּ לְגָלוּתָא, וְאִשְׁתַּעְבִּידוּ בְּהוֹן.

רִבִּי שִׁמְעוֹן אָמַר, מַה כְּתִיב לְעֵילָא, וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן וַיֵּאָחֲזוּ בָהּ וַיִּפְרוּ וַיִּרְבּוּ מְאֹד. וּכְתִיב וַיְחִי יַעֲקֹב, דְּלָא אִתְחֲזֵי לְאַפְרָשָׁא בֵּין דָּא לְדָא, מָה אִינּוּן קַיְימֵי בְּתַפְנוּקִין דְּמַלְכִין, וְקַבִּילוּ עִנּוּגָא וְכִסּוּפִין לְגַרְמַיְיהוּ, אוֹף יַעֲקֹב נָמֵי, קַיֵּים בְּתַפְנוּקֵי מַלְכִין, בְּעִנּוּגָא וְכִסּוּפָא לְגַרְמֵיהּ, לָא אִתְפְּרַשׁ דָּא מִן דָּא.

וְהָכָא אִקְרֵי וַיְחִי. דְּהָא כָּל יוֹמוֹי לָא אִקְרֵי וַיְחִי, בְּגִין דְּכָל יוֹמוֹי בְּצַעֲרָא הֲוֹוּ, בְּצַעֲרָא אִשְׁתַּכְחָן, עֲלֵיהּ כְּתִיב, (איוב ג׳) לֹא שָׁלַוְתִּי וְלֹא שָׁקַטְתִּי וְלֹא נָחְתִּי וַיָּבֹא רֹגֶז. בָּתַר דְּנָחַת לְמִצְרַיִם, אִקְרֵי וַיְחִי: חָמָא לְבְרִיהּ מַלְכָּא, חָמָא לְכָל בְּנוֹי זַכָּאִין צַדִּיקִין, וְכֻלְּהוּ בְּתַעֲנוּגֵי וְתַפְנוּקֵי עַלְמָא, וְהוּא יָתִיב בֵּינֵיהוֹן כַּחֲמַר טַב דְּיָתִיב עַל דּוּרְדַּיָּיהּ, כְּדֵין אִקְרֵי וַיְחִי יַעֲקֹב, וְלָא פָּרִישׁ בֵּין וַיִּפְרוּ וַיִּרְבּוּ מְאֹד לְוַיְחִי יַעֲקֹב וְהָכִי אִתְחֲזֵי.

שְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה, מַאי טַעְמָא שְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה. אֶלָּא אר״ש, כָּל יוֹמוֹי דְּיַעֲקֹב בְּצַעֲרָא הֲוֹוּ, בְּצַעֲרָא אַעְבַּר לוֹן בְּקַדְמֵיתָא, כֵּיוָן דְּחָמָא לְיוֹסֵף, וַהֲוָה קָאִים קַמֵּיהּ, כַּד יַעֲקֹב מִסְתַּכֵּל בְּיוֹסֵף, הֲוָה אִשְׁתְּלִים בְּנַפְשֵׁיהּ, כְּאִילּוּ חָמָא לְאִמֵּיהּ דְּיוֹסֵף, דְּשַׁפִּירוּ דְּיוֹסֵף דָּמֵי לְשַׁפִּירוּ דְּרָחֵל, וַהֲוָה דָּמֵי בְּגַרְמֵיהּ, כְּמָה דְּלָא אַעְבַּר עֲלֵיהּ צַעֲרָא בְּיוֹמוֹי.

וְכַד יוֹסֵף אִתְפְּרַשׁ מִנֵּיהּ, כְּדֵין אִתְקַיֵּים, לֹא שָׁלַוְתִּי וְלֹא שָׁקַטְתִּי וְלֹא נָחְתִּי וַיָּבֹא רֹגֶז, דְּדָא קַשְׁיָא לֵיהּ לְיַעֲקֹב מִכָּל מַה דַּעֲבַר, וּבְזִמְנָא דְּאִתְפְּרַשׁ יוֹסֵף מִנֵּיהּ, מַה כְּתִיב, (בראשית ל״ז) יוֹסֵף בֶּן שְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה הָיָה רוֹעֶה וגו׳, וְכָל

יוֹמִין דְּיַעֲקֹב, לָא הֲוָה לֵיהּ צַעֲרָא כְּהַאי, וַהֲוָה בָּכֵי כָּל יוֹמָא, לְאִינּוּן שְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה דְּיוֹסֵף.

מַאי קָאַתְיבוּ לֵיהּ, (שם מ"ו) וְיוֹסֵף יָשִׁית יָדוֹ עַל עֵינֶיךָ, הָא לְךָ שְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה אָחֳרָנִין, בְּעִנּוּגִין וְתַפְנוּקִין וַהֲנָאוֹת וְכִסּוּפִין, הה"ד וַיְחִי יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה וגו'. תָּנָא כָּל אִינּוּן שְׁנִין, שְׁכִינְתָּא יְקָרָא דְּקב"ה, עִמֵּיהּ אִשְׁתַּכְּחָא, וּבְגִין כָּךְ חַיִּים אִקָּרוֹן.

תָּא חֲזֵי, כְּתִיב וַתְּחִי רוּחַ יַעֲקֹב אֲבִיהֶם, אִתְחֲזִי דְּהָא בְּקַדְמֵיתָא מִית הֲוָה הַהוּא רוּחָא דִּילֵיהּ, וְלָא הֲוָה מִתְכַּוִּין לְקַבְּלָא רוּחָא אָחֳרָא, דְּהָא רוּחָא דִּלְעֵילָּא, לָא שַׁרְיָא בְּרִיקָנְיָא. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי, שְׁכִינְתָּא לָא שַׁרְיָא, אֶלָּא בַּאֲתַר שְׁלִים, וְלָא בַּאֲתַר חָסֵר, וְלָא בַּאֲתַר פְּגִים, וְלָא בַּאֲתַר עָצִיב, אֶלָּא בַּאֲתַר דְּאִתְכַּוִּון, בַּאֲתַר חֲדוּ, וּבְג"כ, כָּל אִינּוּן שְׁנִין דְּיוֹסֵף אִתְפְּרַשׁ מֵאֲבוּי, וְיַעֲקֹב הֲוָה עָצִיב, לָא שַׁרְיָא בֵּיהּ שְׁכִינְתָּא.

תָּנָא אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר, אָמַר רִבִּי אַבָּא, כְּתִיב (תהלים ק') עִבְדוּ אֶת ה' בְּשִׂמְחָה בֹּאוּ לְפָנָיו בִּרְנָנָה, לַאֲפָקָא, דְּלֵית פּוּלְחָנָא דְּקב"ה, אֶלָּא מִגּוֹ חֶדְוָה. דַּאֲמַר רִבִּי אֶלְעָזָר לֵית שְׁכִינְתָּא שַׁרְיָא, מִגּוֹ עַצְבוּת, דִּכְתִיב (מלכים ב, ג') וְעַתָּה קְחוּ לִי מְנַגֵּן וְהָיָה כְּנַגֵּן הַמְנַגֵּן, מְנַגֵּן תְּלַת זִימְנֵי אַמַּאי. בְּגִין לְאַתְעָרָא רוּחָא מִשְׁלִימוּתָא דְּכֻלָּא, דְּהוּא רוּחַ שְׁלִימָא.

אָמַר רִבִּי אַבָּא, תַּמָּן תָּנִינָן, מְאַרְבַּע סִטְרִין כֻּלָּא אִשְׁתַּכַּח, וְכָל שָׁרְשִׁין דְּעִלָּאִין וְתַתָּאִין בְּהוֹ אֲחִידָן, וְתָנָא, דָּא עַיִל, וְדָא נָפִיק, דָּא סָתִים, וְדָא פָּרִישׁ, אִתְאַחַד חַד בַּחֲבֵרְתֵּהּ, וְאִינּוּן אַבָּהָן דְּכֻלָּא.

ר"ש אָמַר, (דברים י') רַק בַּאֲבוֹתֶיךָ חָשַׁק ה', כְּתִיב בַּאֲבוֹתֶיךָ, מַמָּשׁ תְּלָתָא, וּמַשְׁמַע דִּכְתִיב רַק, רַק מַמָּשׁ, וּמֵאִלֵּין מִתְפָּרְשָׁן וּמִתְאַחֲדָן כָּל שְׁאָר אֲחָרָנִין, וְסָלְקִין שְׁמָא לְאִתְעַטָּרָא.

תָּנָא אָמַר ר' יוֹסֵי, מִן יוֹמָא דְּאִסְתַּלִּיק ר"ש מִן מְעַרְתָּא, מִלִּין לָא אִתְפַּסְיָין מִן חַבְרַיָּא, וְרָזִין עִלָּאִין הַוּוֹ מִסְתַּכְּלָן, וְאִתְגַּלְיָין מִבֵּינַיְיהוּ, כְּאִלּוּ אִתְיְיהִיבוּ הַהִיא שַׁעְתָּא בְּטוּרָא דְּסִינַי, בְּתַר דְּשָׁכִיב כְּתִיב, (בראשית ה') וַיִּסָּכְרוּ מַעְיְינוֹת [דף ריז ע"א] תְּהוֹם וַאֲרֻבּוֹת הַשָּׁמַיִם, וַהֲווֹ חַבְרַיָּא מְרַחֲשָׁן מִלֵּי, וְלָא מִתְקַיְימֵי בְּהוֹ.

דְּיוֹמָא חַד הֲוָה יָתִיב ר' יְהוּדָה, אֲפִתְחָא דְּטִבֶּרְיָה, וְחָמָא תְּרֵי גְּמַלֵּי, דְּסָלְקֵי קַטְפִירָא מֵעֲלוֹי דְּכְתִפִּין, נָפַל מָטוֹלָא דְּקַטְפִירָא, וַאֲתוֹ צְפָּרֵי וְעַד לָא מָטוֹ עֲלַיְיהוּ, אִתְבַּקָּעוּ.

לְבָתַר אֲתוֹ כַּמָּה צְפָּרִין, וַהֲווֹ אָזְלֵי עֲלַיְיהוּ, וְשָׁרוּ לוֹן בְּטַרְטִישָׁא, וְלָא מִתְבַּקְּעִין, וַהֲווֹ צָוְוחִין לוֹן, וְלָא הַוּוֹ מִתְפָּרְשָׁן, שְׁמְעוּ חַד קָלָא, עִטְרָא דְּעִטְרִין בְּקַדְרִין שַׁרְיָא, וּמָרֵיהּ לְבַר.

עַד דַּהֲוָה יָתִיב, עָבַר חַד גַּבְרָא, אַשְׁגַּח בְּהוֹ, אָמַר, לָא קַיְימִים דָּא, הָא דִּכְתִיב (בראשית ט"ו) וַיֵּרֶד הָעַיִט עַל הַפְּגָרִים וַיָּשֶׁב אוֹתָם אַבְרָם. אָמַר רִבִּי יְהוּדָה, וְהָא עֲבִידְנָא וְלָא אִתְפָּרְשָׁן, אַהֲדַר רֵישֵׁיהּ הַהוּא גַּבְרָא וַאֲמַר, עַד לָא מָרֵיט דָּא, רֵישֵׁיהּ דְּמָרֵיהּ, וְעַד לָא גָּלֵישׁ לְמַטְרוֹנִיתָא. רְהַט אַבְתְּרֵיהּ תְּלַת מִלִּין, וְלָא אֲמַר לֵיהּ, חָלַשׁ דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יְהוּדָה.

יוֹמָא חַד, אִדְמוּךְ תְּחוֹת אִילָנָא, וְחָמָא בְּחֶלְמֵיהּ, דְּ גַּדְפִּין מִתְתַּקְנָן, וְסָלִיק רִבִּי שִׁמְעוֹן עֲלַיְיהוּ, וְס"ת עִמֵּיהּ, וְלָא שָׁבִיק כָּל סִפְרֵי רָזִין עִלָּאִין וַאֲגַדְתָּא, דְּלָא סָלִיק לוֹן בַּהֲדֵיהּ, וְסָלִיק לְהוֹן לְרָקִיעָא, וְחָמָא דְּמִתְכַּסְיָא מֵעֵינָא, וְלָא אִתְגַּלְיָא.

כַּד אִתְעַר, אֲמַר, וַדַּאי מִדְּשָׁכִיב רִ' שִׁמְעוֹן, חָכְמְתָא אִסְתַּלְקַת מֵאַרְעָא, וַוי לְדָרָא, דְּהַאי אַבְנָא טָבָא, דַּהֲווֹ מִתְחַזְּן מִנֵּיהּ, וְסָמְכִין עֲלֵיהּ עִלָּאִין וְתַתָּאִין, אִתְאֲבִיד מִנַּיְיהוּ.

אָתָא לְגַבֵּיהּ דְּרִ' אַבָּא, סָח לֵיהּ, סָלִיק רִבִּי אַבָּא יְדוֹי עַל רֵישֵׁיהּ, וּבְכָה וַאֲמַר, ר"ש רֵיחַיָּא דְּטַחֲנִין מִנֵּיהּ מַנָּא טָבָא כָּל יוֹמָא, וְלָקְטִין לֵיהּ, כְּמָה דִכְתִיב, (במדבר י"א) הַמַּמְעִיט אָסַף עֲשָׂרָה חֳמָרִים, וְהַשְׁתָּא רֵיחַיָּא וּמַנָּא אִסְתַּלְקוּ וְלָא אִשְׁתְּאַר בְּעַלְמָא מִינֵּיהּ, בַּר כְּמָה דִכְתִיב, (שמות ט"ז) קַח צִנְצֶנֶת אַחַת וְתֵן שָׁמָּה מְלֹא הָעֹמֶר מָן וְהַנַּח אוֹתוֹ לִפְנֵי ה' לְמִשְׁמֶרֶת. וְאִלּוּ בְּאִתְגַּלְיָיא לָא כְּתִיב, אֶלָּא לְמִשְׁמֶרֶת: לְאַצְנָעוּתָא. הַשְׁתָּא מַאן יָכֵיל לְגַלָּאָה רָזִין, וּמַאן יְנַדַּע לוֹן.

לָחֵישׁ לֵיהּ לְרִבִּי יְהוּדָה בִּלְחִישׁוּ, וַדַּאי הַהוּא גַּבְרָא דְּחָמִית, אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא, וְלָא בָּעָא לְגַלָּאָה רָזִין, בְּגִין דְּתִנְדַּע שִׁבְחָא דְּר"ש, דַּהֲוָה בְּיוֹמוֹי, וְיִבְכּוֹן דָּרָא עֲלוֹי. א"ל, דַּי לְמִבְכֵּי בְּכִיָּה עֲלֵיהּ.

רִ' יְהוּדָה, הֲוָה בָּכֵי כָּל יוֹמָא עֲלוֹי, דְּהָא אַעְרָא עִמֵּיהּ בְּאַרְעָא קַדִּישָׁא דְּר"ש, וּשְׁאָר חַבְרַיָּיא, א"ל וַוי דְּלָא אִסְתַּלְקָא הַהוּא יוֹמָא עִם אִינּוּן תִּלְתָּא דְּאִסְתַּלְקוּ, וְלָא לֶחֱמֵי דָּרָא דָּא, דְּהָא אִתְהַפַּךְ.

א"ל, רִבִּי אֵימָא לִי, כְּתִיב (שם כ"ח) וְהֵם יִקְחוּ אֶת הַזָּהָב וְאֶת הַתְּכֵלֶת וְאֶת הָאַרְגָּמָן וְאֶת תּוֹלַעַת הַשָּׁנִי וְאֶת הַשֵּׁשׁ, וְאִילּוּ כֶּסֶף לָא כְּתִיב, וְהָא כְּתִיב זָהָב וְכֶסֶף, א"ל וְהָא נָמֵי נְחֹשֶׁת, דִּכְסֶף וּנְחֹשֶׁת בְּחִשְׁבְּנָא הֲווֹ, וְהָכָא לָא. אֶלָּא אִי לָא דְּגַלֵּי בּוֹצִינָא קַדִּישָׁא בְּאַתְרֵיהּ, לָא אִצְטָרִיכְנָא לְגַלָּאָה.

פְּתַח וַאֲמַר, (חגי ב') לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב נְאֻם ה', הַיְינוּ דִּכְתִיב (תהלים קט"ו) הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לַה'.

בְּכַמָּה אֲתַר אִסְתַּכַּלְנָא בְּאִלֵּין מָאנֵי דְּקוּדְשָׁא, דִּכְתִיב (ויקרא ט"ז) בִּגְדֵי קֹדֶשׁ הֵם, וּכְתִיב (שמות כ"ח) וְעָשׂוּ בִּגְדֵי קֹדֶשׁ, מַאי קְדוּשָׁה הָכָא, אֶלָּא הָכִי תָּנִינָן, קְדוּשָׁה אִינּוּן בְּכָל אֲתַר. וּכְתִיב בִּגְדֵי קֹדֶשׁ הֵם. וְעָשִׂיתָ בִּגְדֵי קֹדֶשׁ, כְּגַוְונָא דִּלְעֵילָא.

דְּתַנְיָא כֹּהֵן גָּדוֹל לְעֵילָא, כֹּהֵן גָּדוֹל לְתַתָּא, לְבוּשִׁין דִּיקָר לְעֵילָא, לְבוּשִׁין דִּיקָר לְתַתָּא, וּמַה דִּלָּא אֲמַר כֶּסֶף וּנְחֹשֶׁת, לַאֲתַר אָחֳרָא אִסְתַּלִּיקוּ, דִּכְתִיב (שם כ"ז) כָּל עַמּוּדֵי הֶחָצֵר סָבִיב מְחוּשָׁקִים כֶּסֶף וגו', וּכְתִיב וַאֲדָנֵיהֶם נְחֹשֶׁת, דְּאִינּוּן מָאנֵי שְׁמוּשָׁא, לְאִשְׁתַּמָּשָׁא מַשְׁכְּנָא בְּהוֹ.

אֲבָל הָכָא בְּאִלֵּין לְבוּשִׁין דִּיקָר, לָא בָּעֵי לְאִשְׁתַּמָּשָׁא בְּהוֹ ב"נ אָחֳרָא, בַּר מִכַּהֲנָא רַבָּא, דְּרִבּוּ מְשַׁח קוּדְשָׁא עַל רֵישֵׁיהּ, דִּכְתִיב (שם כ"ח) וְעָשִׂיתָ בִּגְדֵי קֹדֶשׁ לְאַהֲרֹן אָחִיךָ לְכָבוֹד וּלְתִפְאֶרֶת, דְּבְאִינּוּן לְבוּשִׁין דָּמֵי לְגַוְונָא דִּלְעֵילָא.*

תַּנְיָא, וַיִּקְרְבוּ יְמֵי יִשְׂרָאֵל לָמוּת א"ר יְהוּדָה, וַוי לְעַלְמָא, דְּהָא בְּנֵי נָשָׁא לָא חָמָאן וְלָא שְׁמָעָן, [דף ריז ע"ב] וְלָא

הודפס לזכות

יהושע לוי יצחק

בן רות נ"י

ורחל בת לאה תחי'

לרפואה שלימה

ומהירה ונחת דקדושא

מכל יוצאי חלציהם

אמן כן יהי רצון.

הודפס לזכות

ולרפואה שלימה ברמ"ח
אבריו ושס"ה גידיו של

ר' מרדכי

בן חנה נ"י

ויחזיר אותו לכוחותיו
שימשיך להפיץ כל ימי חייו.
בעבור שנדבו סכום הגון
להדפסת חוברות לימוד
הבי"ת והמשניות זהר.

לוח מוהרא"ש

לפי אופק יבנאל עיר ברסלב
עיר שומרי הלשון עיר השמחה

פרשת בראשית

כ	יום **ראשון**	**ה' דחוה"מ סוכות** עלות השחר (72 דק') ... 5:28 | סו"ז תפילה ..... 10:30 נץ החמה ..... 6:40 | חצות היום ..... 12:24 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:47 | שקיעה ..... 6:08 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:32 | צה"כ לשיטת ר"ת ... 7:21	**ליקוט יומי:** **בבלי:** זבחים כח **ירושלמי:** סוטה לד **תוספתא:** כלים קמא ז **נ"ך:** יונה ב **משניות:** נדה ה **זהר:** חלק ג עמ' צט-ק	**12**
כא	יום **שני** הדלקת נרות (40 דק'): 5:26 (20 דק'): 5:46	**הושענא רבה** עלות השחר (72 דק') ... 5:29 | סו"ז תפילה ..... 10:30 נץ החמה ..... 6:41 | חצות היום ..... 12:24 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:47 | שקיעה ..... 6:06 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:32 | צה"כ לשיטת ר"ת ... 7:19	**ליקוט יומי:** **בבלי:** זבחים כט **ירושלמי:** סוטה לה **תוספתא:** כלים מציעא א **נ"ך:** יונה ג **משניות:** נדה ו **זהר:** חלק ג עמ' קא-קב	**13**
כב	יום **שלישי** מוצש"ק לשיטת ר"ת: 7:18	**שמיני עצרת - שמחת תורה, יזכור** עלות השחר (72 דק') ... 5:29 | סו"ז תפילה ..... 10:30 נץ החמה ..... 6:41 | חצות היום ..... 12:24 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:47 | שקיעה ..... 6:05 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:33 | צה"כ לשיטת ר"ת ... 7:18	**ליקוט יומי:** **בבלי:** זבחים ל **ירושלמי:** סוטה לו **תוספתא:** כלים מציעא ב **נ"ך:** יונה ד **משניות:** נדה ז **זהר:** חלק ג עמ' קג-קד	**14**
כג	יום **רביעי**	**אסרו חג** עלות השחר (72 דק') ... 5:30 | סו"ז תפילה ..... 10:30 נץ החמה ..... 6:42 | חצות היום ..... 12:24 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:48 | שקיעה ..... 6:04 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:33 | צה"כ לשיטת ר"ת ... 7:17	**ליקוט יומי:** **בבלי:** זבחים לא **ירושלמי:** סוטה לז **תוספתא:** כלים מציעא ג **נ"ך:** מיכה א **משניות:** נדה ח **זהר:** חלק ג עמ' קה-קו	**15**
כד	יום **חמישי**	עלות השחר (72 דק') ... 5:31 | סו"ז תפילה ..... 10:30 נץ החמה ..... 6:43 | חצות היום ..... 12:24 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:48 | שקיעה ..... 6:03 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:33 | צה"כ לשיטת ר"ת ... 7:16	**ליקוט יומי:** **בבלי:** זבחים לב **ירושלמי:** סוטה לח **תוספתא:** כלים מציעא ד **נ"ך:** מיכה ב **משניות:** נדה ט **זהר:** חלק ג עמ' קז-קח	**16**
כה	יום **ששי** הדלקת נרות (40 דק'): 5:22 (20 דק'): 5:42	עלות השחר (72 דק') ... 5:32 | סו"ז תפילה ..... 10:30 נץ החמה ..... 6:44 | חצות היום ..... 12:23 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:48 | שקיעה ..... 6:02 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:33 | צה"כ לשיטת ר"ת ... 7:15	**ליקוט יומי:** **בבלי:** זבחים לג **ירושלמי:** סוטה לט **תוספתא:** כלים מציעא ה **נ"ך:** מיכה ג **משניות:** נדה י **זהר:** חלק ג עמ' קט-קי	**17**
כו	**שב"ק** מוצש"ק לשיטת ר"ת: 7:13	**שבת קודש פרשת בראשית, מברכין חודש מרחשון** עלות השחר (72 דק') ... 5:32 | סו"ז תפילה ..... 10:30 נץ החמה ..... 6:44 | חצות היום ..... 12:23 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:48 | שקיעה ..... 6:00 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:34 | צה"כ לשיטת ר"ת ... 7:13	**ליקוט יומי:** **בבלי:** זבחים לד **ירושלמי:** סוטה מ **תוספתא:** כלים מציעא ו **נ"ך:** מיכה ד **משניות:** מכשירין א **זהר:** חלק ג עמ' קיא-קיב	**18**

המולד יהיה בליל רביעי בשעה 12, 54 דקות ו-8 חלקים

אִם אָדָם הָיָה יוֹדֵעַ אֶת סוֹד הַהִתְחַדְּשׁוּת הוּא הָיָה נִגְאָל מִכָּל צָרוֹתָיו ! אָדָם צָרִיךְ לָדַעַת : אֵין קֶשֶׁר בֵּין הַמְּצִיאוּת הָעַכְשָׁוִית, לְבֵין מַה שֶּׁקָּרָה אֶתְמוֹל, שִׁלְשֹׁם, לִפְנֵי חֹדֶשׁ, לִפְנֵי שָׁנָה, אֵין לָזֶה שׁוּם מַשְׁמָעוּת לְעַכְשָׁו ! עַכְשָׁו נוֹלַדְתִּי וְהִתְחַדַּשְׁתִּי, וְאֵין לִי שׁוּם עָבָר כְּלָל ! (משיחותיו של מו"ר הרה"צ שליט"א)